בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 57564-01-23 פלונית נ' פלוני - מזונות קטינים
תלה"מ 66685-01-23 פלוני נ' פלונית - רכושית
תלה"מ 58949-01-23 פלונית נ' פלוני - רכושית

בפניי : כבוד השופטת לירון זרבל קדשאי

הקטינים : קטינה, ילידת 00.00.2011
קטין, יליד 00.00.2011
קטין, יליד 00.00.2015

התובעת : פלונית
הנתבעת ע"י ב"כ עו"ד לימור בן מיכאל

נ ג ד

הנתבע: פלוני
התובע ע"י ב"כ עו"ד ענבל הראל

פסק דין

פתח דבר

1. הצדדים נישאו כדמו"י בשנת 2009 והורים לשלושה ילדים קטינים. אחד מהם אובחן על הרצף האוטיסטי ומוכר כנכה בשיעור 100%. התובעת (להלן – "**האישה**") עבדה כמורה ובסמוך לסכסוך החלה לעסוק ב [...]. הנתבע (להלן – "**האיש**") השתכר באמצעות עסק ל [...], שלימים ובסמוך לסכסוך נקלע לחובות והביא את האיש לחדלות פירעון. לטענת האישה היא היתה ממודרת מכל הנוגע לעסק או לכלכלת המשפחה בכלל. מנגד, האיש טוען כי החובות שצבר על רקע המשבר העסקי הם חובות משותפים ומחציתם רובצים על כתפי האישה. **סוגיית השיתוף בחובות היא עיקר המחלוקת הרכושית בענייננו. כמו**

כן, אדרש בפסק דיני למזונות הקבועים לקטינים, לרבות בשים לב לקצבת הנכות לה זכאי אחד הקטינים.

2. כאמור, האיש מצוי בהליכי חדל"פ. ביום 4.8.25, בעוד בית המשפט שוקד על כתיבת פסק הדין דנן, הגיש האיש בקשה להשלמת סיכומיו, אליה צירף את פסק דין שניתן בעניינו ביום 31.7.25 (להלן: "**פסק הדין בהליך החדל"פ**"). כמו כן הקדים וצירף אל הבקשה את השלמת הסיכומים מבלי שקיבל רשות לצרפם. האישה הגישה תגובה ובה מתנגדת להגשתם.

3. סבורני שהגם שמן הראוי שפסק דינו של בית המשפט בהליך החדל"פ יובא לעיוני, יש בהגשת השלמת הסיכומים עשיית דין עצמי מצד האיש. בסעיף 1(ג) להשלמת הסיכומים, טען האיש, כי הנאמנת לחובותיו הסכימה שחלקה של האישה בחובות, ככל שיקבע כי יש לה חלק בהם, יקוזז מחלקה בתמורת המכר המוחזקת בנאמנות, וכי "היתרה תעבור למבקש". עיון בפרוטוקול הדיון שקדם לפסק הדין מגלה כי אין שחר לטענה זו. כל שטענה הנאמנת הוא שאם תחויב האישה בחלקה בחובות לטובת הנושים, לא תעלה מצד הנאמנת דרישה לתשלומים נוספים מטעם הצדדים לטובת הנושים (ע' 8, ש' 21-24 לפרוטוקול הדיון בתיק החדל"פ). מן הטעמים הללו אני דוחה את הבקשה למתן הסעדים המבוקשים בהשלמת הסיכומים.

<u>השיתוף בחובות</u>

<u>טענות האישה</u>

4. בתצהירה האישה קושרת בין המשבר העסקי לבין המשבר הזוגי, ולטענתה פתחה בבקשה לישוב סכסוך לאחר שנחשפה באופן מפתיע למצב העגום של העסק. חבר של האיש, ראובן, הוא שסיפר לאישה על חובות בגובה מיליון שקלים אותם האיש הסתיר ממנה. רק

מנקודה זו החלה לברר במה דברים אמורים הואיל ולדבריה לא היתה חשופה או שותפה לכל החלטה או מהלך עסקי של האיש, ולא היתה מצויה בחשבונות העסקיים.

5. האישה למדה לראשונה מהאיש כי עבר לפעול באמצעות חברה בע"מ, על רקע חובות העסק. לדבריה הדברים לא התיישבו עם המותרות אותם רכש האיש לעצמו, כמו שעון "רולקס" בעלות 60,000 ₪ והתקנת פרגולה בבית בעלות 60,000 ₪ נוספים.

6. בתצהירה מספרת האישה כי בחודש ספטמבר 2022 האיש צירף אותה לשיחת טלפון עם בנקאי בבנק הפועלים וסיפר לה שחתם על כתב ערבות אישית לטובת העסק. היא חששה מהסיכון לביתם של הצדדים אך האיש הרגיע אותה שהעסק מצליח והבית אינו בסכנה. למרות הסתייגותה האיש חתם על הערבות.

7. בסמוך לאחר מכן ביקש האיש את סליחת האישה על שלא סיפר את האמת והבטיח שהמצב יחזור לקדמותו והעסק ישוקם. האישה בקשה שביתם של הצדדים ירשם על שמה אך האיש סירב לכך, והוסיף לנהוג בחוסר אחריות כלכלית – העניק מתנת חתונה בסך 10,000 ₪ לאחותו לרגל חתונתה, רכישת ביגוד ותרומה לבית הכנסת באלפי שקלים.

8. במהלך בדיקתה את העסק, באמצעות שני חברים בעלי מקצוע, החלה לפקפק במהלכים העסקיים של האיש וגלתה שהאיש משך מהחברה דיבידנד בסך 400,000 ₪ מאחורי גבה, בניגוד למצג מצד האיש כי החברה נקלעה לקשיים כלכליים. בתגובה לגילוי האמת, החל האיש לנקוט אלימות כלכלית לדבריה, פסק מתשלום חשבונות והחזר המשכנתא, ביטל את כרטיס האשראי שברשותה ואת הוראות הקבע, פסק מלהפקיד שכר לחשבון המשותף ורוקן את חשבון הבנק של הצדדים.

9. לאישה נודע עוד בדיעבד שהאיש משך בחודש אוקטובר 2022 סך של 40,000 ₪ מהחשבון המשותף בבנק "לאומי" ללא ידיעתה; ומשך עוד קופ"ג/קרן השתלמות נזילה בסך 98,733 והפקידה לחשבון פרטי.

10. לדבריה למדה מתדפיסי הבנק ודו"ח המע"מ לשנת 2022 כי עסקאות המזומן לא הופקדו לחשבון הבנק. כך יצר האיש חובות מלאכותיים לעסק, וזאת על מנת להבריח מפניה את הכנסות העסק.

11. האישה מתארת בתצהירה את הנסיבות שאפפו את מכירת העסק על ידי האיש שהחליט לטענתה לעשות כן באופן חד צדדי וללא ידיעתה, והיא למדה על כך רק באמצעות ההליכים דנן. לדבריה ניסתה למכור את העסק בהעדר כל שיתוף פעולה מצד האיש, ועומדת על ארבעה מציעים שונים אותם בקשה להביא לשולחן המשא ומתן. לבסוף, ללא ידיעתה כאמור, ביום 13.3.23 חתם האיש על הסכם למכירת העסק לחברו שמעון. בדיעבד למדה במסגרת ההליכים דנן כי עסקת המכר בוטלה. לבסוף, בחודש מאי 2023 האיש מכר את העסק ללא ידיעתה תמורת 50,000 ₪ בלבד, שאינם משקפים את שוויו האמיתי. אין בידיעתה היכן הופקדו כספי התמורה, והיא לא זכתה לחלק מהם.

12. הצדדים רכשו את דירתם באמצעות כספי תמורת דירה קודמת, כספי משכנתא, וכספי הלוואה מבנק "לאומי". החל ממועד הגשת הבקשה לי"ס 31.10.2022 נשאה האישה בהוצאות והחזרי משכנתא והלוואה משותפות, מהם האיש משך ידו:
    א. פיגורי החזרי משכנתא לבנק "דיסקונט" 25,000 ₪.
    ב. פיגורי החזרי משכנתא לבנק "דיסקונט" לטובת הקפאת המשכנתא 5,195 ₪
    ג. פיגורי החזרי הלוואה לטובת הדירה לבנק "לאומי" 1,755 ₪
    ד. ביטוח מבנה 1,226 ₪
    סה"כ 33,176 ₪.

13. בשנת 2020 הצדדים נטלו הלוואה משותפת בשיעור 100,000 לשם שיפוץ הדירה. הצדדים הסכימו כי החזרי ההלוואה בשיעור 1,300 ₪ ינוכו מחשבונה הפרטי של האישה בבנק "דיסקונט". החל מחודש אוקטובר 2022 האישה נושאת בגפה בהחזרי ההלוואה. נכון למועד הגשת התצהיר היתרה לסילוק היא 71,171 ₪.

14. עוד עומדת האישה על הוצאות אחזקת הדירה בהן נשאה בגפה מאז יציאתו של האיש מהבית בחודש ינואר 2023:
    א. תשלומים לבניית הפרגולה שולמו באמצעות המחאות מחשבון האישה, והאישה נשאה בתשלום שני תשלומים (10-11 2022) בסך כולל של 7,800 ₪.
    ב. תיקון תריס שחסם את פתח המילוט של מקלט הבניין המשותף – 1,500 ₪.
    ג. חוב ל"תמי 4" עבור 3 חודשי שירות – 210 ₪

15. עוד לטענת האישה, חובות שנוצרו במהלך ניהול עסקי האיש, אינם באחריותה, בין היתר מאחר ולא היו לה יד ורגל בעסקי האיש והתנהלותו העסקית לא היתה בידיעתה. בהקשר זה מפנה לפסיקה התומכת לשיטתה בטענותיה.

<u>טענות האיש</u>

16. האיש כופר בטענות האישה ולדבריו הקמת העסק וכל ההחלטות הנוגעות לו התקבלו במשותף ותוך מעורבות מלאה של האישה. לטענתו התדרדרות העסק לא היתה הסיבה למשבר בין הצדדים כי אם יחסיה של האישה עם גבר אחר. לדבריו עוד האישה למדה במהלך הנישואין לימודי הוראה וטיפול רגשי במימון משותף ובשנת 2021 פתחה עסק עצמאי בבית הצדדים, שהורחב לשם כך.

17. לדברי האיש את העסק החליטו הצדדים לפתוח בשנת 2014, במשותף. תחילה פעל העסק באמצעות עוסק מורשה, על שמו של האיש. בשנת 2018 העסק נקלע לקשיים ולשם כך הגדילו הצדדים את המשכנתא על דירתם. ההלוואה המקורית עמדה על סך 560,000 ₪, והצדדים נטלו 400,000 ₪ נוספים שהוזרמו לחשבון העסק בבנק "לאומי". לדבריו הצדדים החליטו למכור את הדירה לשם סילוק המשכנתא, והאישה היא שטיפלה במכירה.

18. בשנת 2019 לאחר מכירת הדירה, רכשו הצדדים דירה חלופית תמורת 2,050,000 ₪. הצדדים שפצו את הדירה מהיסוד ובנו חדר נוסף שישמש קליניקה עבור האישה, בעלות כוללת של 1,200,000 ₪.

19. בשנת 2021 על רקע קשיים כלכליים ובעצת בעלי מקצוע, הצדדים החליטו להפעיל את העסק באמצעות חברה בע"מ, תחת השם "[...]" (להלן "**החברה**"). שם החברה הוא ראשי התיבות של "[שמות הצדדים]". האיש רשום כבעל מניות יחיד בחברה.

20. למרות פתיחת החברה מצבו של העסק הלך והורע והחל מחודש 1/2023 חדל האיש למשוך משכורת מהחברה. עד אז משך מהחברה מידי חודש 10,000 ₪ כשכר.

21. בסמוך להגשת התביעה גילה האיש לדבריו כי האישה מקיימת קשר עם גבר אחר, איתו בלתה בהזדמנויות רבות תוך הצגת מצג שווא לנתבע. עוד לדבריו איימה עליו האישה כי תזמין משטרה ותרחיקו מהבית, וכך היה. ביום 21.1.23 הזמינה האישה משטרה כשהגיע לדירת הצדדים ליטול חפצים שלו ושל הבת הקטינה. בנוסף האישה פנתה לבית משפט זה לשם קבלת צו הגנה נגד האיש.

22. עם תחילת ההליכים הוטלו לבקשת האישה עיקולים על זכויות האיש בעסק ועל חשבון הבנק של החברה. לטענת האיש ביקש למן תחילת ההליכים המשפטיים למכור את העסק ואת דירת הצדדים בעוד האישה סיכלה זאת פעם אחר פעם. לתצהירו צירף תכתובת בין באות-כוח הצדדים המלמדת לדבריו על מאמציו הבלתי פוסקים לאתר רוכשים לעסק, ועל מעשיה ומחדליה של האישה בהקשר זה. לדבריו התריע בכתובים כי הקשיים שמערימה האישה גורמים לנזקים כלכליים ומסכלים את מכירת העסק. בתוך כך בעל המבנה דרש לפנות את העסק בגין אי תשלום שכר דירה והעסק לא הניב הכנסות. עבור תשלום שכר הדירה לעסק נטל הלוואה מבני משפחה.

23. האיש מוסיף ומתייחס למציעים השונים לרכישת העסק, לביטול המכר לשמעון ולמי שרכש מידיו את העסק בסופו של יום, ולבקשתו בפני בית המשפט למכור את הנכס לבעל החנות השכנה – הזדמנות שסוכלה אף היא על ידי האישה שהתנגדה למסירת המיטלטלין של העסק לרוכש. הוא מזכיר שבית המשפט נעתר לבקשת האישה לפנות למומחה לשם בחינת שווי המיטלטלין, אך היא נמנעה מלעשות כן. וכמו כן, במעמד הצדדים אף הוצע לאישה לרכוש את העסק אך היא סירבה. לבסוף מכר את העסק נפתלי תמורת 50,000 ₪ שהופקדו בנאמנות בידי בא כוחו בהליך החדל"פ. המכירה לא כללה את רכב החברה שנתפס על ידי הבנק בהליכי גביה.

24. האיש מוסיף וסוקר את מסירת המסמכים השונים הנוגעים לעסק לידי האישה ואת ההחלטות השיפוטיות הרלוונטיות לכך, וטוען כי מסר כל מסמך שהתבקש על ידי האישה. ואף על פי כן לדבריו, האישה לא צרפה בדל ראיה שתצדיק מינוי מומחה להערכת שווי העסק שאינו פעיל מיום 5.2.23.

25. על רקע החובות הכבדים פנה האיש להליך חדלות פרעון ומשלם סכום חודשי לקופת הכינוס. יוער כי האיש היה ערב אישית לחלק מחובות החברה. בתצהירו מפרט האיש את נושי החברה והיקף החובות כלפיהם, ואלה הם: הבנקים "פועלים", "לאומי" ו"דיסקונט"; "[...]"; "[...]"; "[...]"; ועיריית חיפה, מי כרמל וחברת החשמל. היקף ערבותו האישית של האיש לחובות החברה הוא 838,608 ₪. בנוסף נצברו חובות אישיים למס הכנסה בגין משיכת יתר של בעלים מהחברה; חוב לראובן; ובנוסף חובות לספקים שונים.

26. לטענת האיש החובות הם משותפים לו ולאישה והאחריות לפירעונם מוטלת על שניהם.

27. ביחס לשעון "רולקס" אותו רכש ועל רקע טענות האישה מציין האיש כי השעון נרכש בחודש 1/2022 יחד עם האישה. חברו ראובן רכש אותו מצד ג', והצדדים מצידם מסרו לראובן המחאות בתשלומים, אותן שרטטה האישה. כל טענה כי לא ידעה על הרכישה או לא היתה מעורבת בה היא נטולת בסיס (העתק ההמחאות צורף לתצהיר).

28. האיש מאשר כי התקיימה שיחת טלפון בינו ובין הבנקאי והאישה, ויש בכך ללמד על ידיעתה של האישה על החובות ועל מצב החברה. לדבריו מעולם לא הבריח כספים, אלא שהצדדים משכו כספים ביתר כדי לעמוד ברמת החיים שסגלו לעצמם. בכך יצרו חוב כלפי החברה ומשכו למעשה דיבידנד שחייב במס. לשם סילוק חבות המס נדרשו הצדדים ליטול הלוואות. הוא מוסיף שהאישה נטלה לידיה 40,000 ₪ במזומן אשר נשמרו בכספת בבית הצדדים.

<u>דיון והכרעה</u>

<u>הפן המשפטי</u>

29. נקודת המוצא המשפטית בעניינו היא כי ברירת המחדל העקרונית הנקובה בדין ובפסיקה היא של שיתוף בחובות, כשם שזו נקודת המוצא ביחס לזכויות, בין אם המשטר הרכושי החל על הצדדים הוא הלכת השיתוף או לחילופין משטר איזון משאבים כבענייננו.

30. אמנם בכל הנוגע לבני זוג אשר הלכת השיתוף חלה עליהם, מדובר בשיתוף קנייני לאורך תקופת החיים המשותפים ואילו באשר לבני זוג שחוק יחסי ממון חל עליהם, מדובר בהפרדת רכושית לאורך שנות הנישואין ואילו השיתוף בא לידי ביטוי בעת פקיעת הנישואין ובדרך של איזון בכלל הזכויות והחובות. כך או כך, בשני סוגי המשטרים הרכושיים, ובהתעלם משאלת העיתוי, זכויות וחובות שצברו הצדדים במהלך החיים המשותפים מובאים בחשבון במישור היחסים הפנימי שבין בני הזוג.

31. בנסיבות אלו, על כתפיה של האישה מונח נטל השכנוע לכך שחובות שנצברו במהלך החיים המשותפים אינם משותפים ושיש להחריגם ממסת הנכסים המשותפים.

32. בית המשפט העליון ראה בהקשר זה סימטריה בין הזכויות לבין החובות וקבע כי "'**אין לדרוש מאת אחד מבני-הזוג יותר מאשר להוכיח כי חייב כספים, ומהו הסכום שהוא חייב, ואין לדרוש ממנו הוכחה מה מקור החוב... חזקה על החובות שהם חובות משותפים עד שיבוא הצד הטוען אחרת ויוכיח כי בן-הזוג הוציא הוצאות מסוג כזה שאין לראותם כחובות משותפים**'" (ע"א 6557/95 **ח' אבנרי נ' ת' אבנרי**, פ"ד נא(3) 541; תלה"מ (פ"ת) 63768-12-17 **ש. כ נ' ד. כ**, מיום 28.8.22).

33. בעמ"ש (מרכז) 65692-11-19 **ד. ס נ' ל. צ. ס** (ניתן ביום 22.9.20) נסקרה ההלכה ביחס למשטר איזון המשאבים כבענייננו, ונמצא כי "**במשטר איזון המשאבים לא צריך בן הזוג להביא ראיות באשר לכל נכס או חיוב, ככל שנצבר בתקופת הנישואין (ועד למועד הקובע) ואינו מוצא מנכסי האיזון לפי סעיף 5 לחוק. <u>במקרים חריגים, הכירה הפסיקה בחובות שיוחרגו מאיזון המשאבים, ברם במקרה כזה על הטוען להעדר שיתוף בחובות הנטל להוכיח שהחובות שנצברו על שם הצדדים אינם משותפים, שכן זהו החריג לכלל</u>**" (הדגשה אינה במקור).

34. באותו מקרה נקבע עוד כי "**לא הוכח ע"י המשיבה כי הלוואות אלו נלקחו שלא כדין תוך כדי פעילות <u>חריגה או בלתי סבירה</u> של המערער לפיכך על המשיבה להיות שותפה בהם. טענתה של המשיבה כי אין מקום לחייבה להשתתף ביתרות החובה או בהפסדים של עסקים אלו, <u>כיוון שהמערער לא שאל לדעתה באשר לניהולם ונטל בהם הלוואות על דעתו שלו מבלי להתייעץ עמה [...] אין בה די [...] לא הוכח על ידה כי ההלוואות או החובות שנצברו בעסק נגרמו בשל פעילות חריגה או בלתי סבירה של המערער</u>**" (הדגשות אינן במקור).

35. הפסיקה עמדה עוד על המקרים החריגים בהם חוב אישי יוחרג ממסת החובות המשותפים לאיזון בקבעה (הדגשות אינן במקור); כי "**במקרים חריגים הכירה פסיקה בהחרגת חוב מאיזון המשאבים. כך, <u>חובות בעלי אופי אישי מובהק</u> יוחרגו ממסת איזון המשאבים, כגון: חובות שנוצרו <u>מהוצאות על רכוש נפרד</u>, הוצאות שנעשו תוך הפרת נאמנות**

(כגון: הוצאות החזקת פילגש), חובות שנוצרו עקב פעולות חריגות, כמו 'מניפולציות כספיות'. ברם, במקרה כזה על הטוען להוצאת חוב אישי מאיזון המשאבים הנטל להראות כי מדובר בחוב שאינו בר איזון. לצורך כך יש לבחון את מהות החוב הנטען, אופן היווצרו, האם מקורו בנכס בר איזון אם לאו, ותוך הפעלת שיקול דעת וצמצום הפגיעה בזכויות קנייניות של מי מהצדדים [...] **<u>אין די בטענת האם כי אין מקום לחייבה להשתתף ביתרות החובה או בהפסדים כיוון שהאב לא שאל לדעתה באשר לניהולם ונטל בהם הלוואות על דעתו מבלי להיוועץ עמה</u>**" (רע"א 8791/00 **שלם נ' טוויקנו בע"מ** (13.12.06), להלן: "**פרשת שלם**", ע"א 677/71 **דוד נ' דוד** פ"ד כ"ו (2) 457, תמ"ש 15485/03 **צ. אנ' נ' ד.** אל (6.1.08), תלה"מ (פ"ת) 63768-12-17 **ש. כ נ' ד. כ**, לעיל; תלה"מ (י-ם) 5534-05-17 **י.ש נ' ע.ש**, מיום 20.11.20; ת"א (חי') 53292-03-21 **שינה נ' שינה**, מיום 9.6.22).

36. אמור מעתה כי ככלל, קיימת חזקה בפסיקה ולפיה חובות שנצברו במהלך חיי הנישואין של בני זוג שחוק יחסי ממון חל עליהם, לרבות חובות שנוצרו כתוצאה מפעילות עסקית של אחד מבני הזוג, ילקחו בחשבון ויאוזנו במועד פקיעת הנישואין. המבקש לסתור חזקה זו נדרש להוכיח כי מדובר בחוב בעל אופי אישי מובהק, חוב שנוצר עקב פעילות חריגה, הפרת חובת נאמנות וכיו"ב.

37. בטרם איישם ההלכה האמורה על עניינו, אתייחס לטענות האישה בסיכומיה (סעיפים 134-139) לפיהן לכאורה לצורך שיתופה בחובות יש להוכיח כוונת שיתוף קונקרטית, מפורשת או משתמעת, ביחס לנכס בגינו נוצר החוב. בהקשר זה מפנה האישה, בין היתר, לאמור בסעיף 4 לחוק יחסי ממון וכן לת"א (חיפה) 52455-04-19 **אבנר חדד נ' מדינה פיקהולץ** (מיום 10.11.22).

38. איני רואה עין בעין עם האישה. פסק דינו של בית המשפט המחוזי ניתן לאחר ובעקבות פסק דינו של בית המשפט העליון ביחס לאותו סכסוך (ע"א 6839-19 **אבנר חדד נ' מדינה פיקהולץ**, מיום 20.1.21, להלן: "**פרשת פיקהולץ**"). שני פסקי דין מצויים בזירה

משפטית השונה מענייננו, והיא כוחם של נושים לטעון לשיתוף בת הזוג בחובות בן הזוג החייב, ואף סוג הטענות או העילות שבכוחם להעלות, ובפניי איזו ערכאה.

39. באשר למשטר הלכת השיתוף הובהר בפרשת פיקהולץ כי כעולה מפרשת שלם (המוזכרת לעיל) "**השיתוף בחובות מקים יריבות ישירה בין שני בני הזוג לבין הנושה**", ברם בכל הנוגע למשטר חוק יחסי ממון "**לא ניתן לומר עוד כי קיימת חזקת שיתוף כללית וגורפת בחובות בן הזוג האחר כלפי צד שלישי הנושה באחד מבני הזוג**". בהמשך דן ביהמ"ש העליון בחריגים לאבחנה האמורה בציינו כי "**אין בתחולתו של הסדר איזון המשאבים על פי החוק כדי למנוע יצירת שיתוף בנכס ספציפי מכוח הדין הכללי – דיני החוזים, דיני הקניין, דיני הנאמנות... היינו במקרים שהיתה בהם כוונה מיוחדת של בני הזוג לשיתוף קנייני בנכס ספציפי. במקרים כאלה ברור מאליו כי בכל הנוגע לחובות שנוצרו בעת רכישת הנכס המשותף או הבעלות עליו, החובות ירבצו על כתפי שני בני הזוג ביחד ולחוד**" (שם בפסקאות 12-10, וראו בהקשר זה גם את עמ"ש (ת"א) 40459-10-10 **פלוני נ' אלמונית** (28.4.13)).

40. זהו אפוא הרקע לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, אשר בהנחיית בית המשפט העליון ולאחר תיקון כתב התביעה, תר אחר כוונת שיתוף קונקרטית ביחס לחובות אותם הנושים מייחסים לאישה. במהלך בחינה זו נעזר בית המשפט המחוזי במבחני משנה, ובכלל אלה, ידיעתה של האישה על היווצרות החובות.

41. אין בכך לסתור את הפסיקה הבהירה והברורה שהובאה לעיל, בכל הנוגע למישור היחסים **הפנימי** שבין בני הזוג, או להטיל חובה על האיש, מי שהיה נשוי לאישה, להוכיח כוונת שיתוף קונקרטית או ספציפית בחובות. יובהר בזאת, כי פסק דיני זה עוסק במישור היחסים **הפנימי** שבין האיש לאישה בלבד, ואין בו כדי ליצור חיוב ישיר של האישה כלפי מי מהנושים. הפסיקה שהובאה בסיכומי האישה נוגעת למישור היחסים החיצוני לבני הזוג עצמם (כלפי הנושים), שכאמור אינו רלוונטי לענייננו.

מן הכלל אל הפרט

42. מצאתי כי בענייננו לא עלה בידי האישה להוכיח כי החובות שנצברו על שמו של האיש הם חובותיו האישיים, שמקורם במניפולציה, הברחת כספים או הפרת נאמנות ושאלה התגבשו מאחורי גבה. שוכנעתי כי החובות נצברו במהלך ניהולו של העסק, אפשר שעל רקע קבלת החלטות עסקיות שגויות והיקלעותו לקשיים כספיים ומתוך ניסיון של האיש להוסיף ולקיים את העסק. עוד התרשמתי, כי העסק היה מטה לחמה של המשפחה תקופה ממושכת ומקור עיקרי להכנסה שאפשר את רמת החיים הגבוהה יחסית שהצדדים סיגלו לעצמם, לרבות רכישת דירה ושיפוצה בהיקף ניכר. אף לא שוכנעתי כי עלה בידי האישה להוכיח כי ההלוואות שניטלו הוברחו ולא שימשו לטובת ניהול העסק וצרכי המשפחה.

43. אמנם התרשמתי שהאיש הוא שניהל את העסק והוא שקיבל את ההחלטות העסקיות, אולם לא התרשמתי כי הדבר נעשה במחשכים, מאחורי גבה של האישה, תוך הסתרת פעולות מכוונת ואף שוכנעתי כי החלטות עסקיות מהותיות, דוגמת הפיכת העסק לחברה בע"מ, או חתימה על ערבות אישיות לטובת לחברה, היו בידיעת האישה.

44. ודוק, כעולה מהפסיקה שפורטה בהרחבה לעיל, ככל והחובות נוצרו במהלך העסקים הרגיל ושלא אגב התנהלות חריגה ובלתי סבירה, אזי אין די בטענה כי בן הזוג לא היה שותף או לא היה מיודע בכל החלטה עסקית שהתקבלה.

45. טענת האיש לפיה ההחלטה בעניין הפיכת העסק לחברה בע"מ התקבלה לאחר ייעוץ מקצועי שקיבל האיש, מהימנה עלי. דווקא העובדה שהאיש התקשה בחקירתו להסביר את הסיבה למעבר האמור, מחזקת את טענתו כי נסמך על עצת גורמי מקצוע (רו"ח) ומכל מקום לא שוכנעתי כי החלטה זו הוסתרה מהאישה (עמ' 52, ש' 26-12 69, עמ' 69 ש' 13-23, עמ' 20 ש' 25-20, עמ' 51, עמ' 66-65). ודוק, מדובר בהחלטה עסקית לגיטימית והאיש אף העיר כי נועץ בהורי האישה בעניין זה.

46. האיש העיד בהקשר זה, וכאמור מצאתי את עדותו מהימנה, כי האישה הגתה את שם החברה, שהוא ר"ת של שמות הצדדים כאמור. יתירה מכך, שוכנעתי כי האישה לקחה על עצמה, למצער בחלק מהתקופה, את הפעלת אתר האינטרנט של העסק לקבלת הזמנות, ואת השיווק והקשר עם הלקוחות (ר' עדות האיש ע' 57, ש' 18; ע' 67, ש' 19-20; ע' 69, ש' 3).

47. מעבר לנדרש אציין כי איני מקבלת את גרסתה של האישה לפיה החובות הצטברו מאחורי גבה ואילו לה לא היתה ידיעה על כך. האישה לא עמדה בנטל השכנוע להוכיחה. לפי גרסה זו האישה למדה לראשונה על החובות שצברו העסק והאיש משיחת טלפון שקבלה ממר ראובן בחודש אוגוסט 2022. אני מוצאת קושי רב בגרסה זו מקום בו ראובן לא זומן על ידי האישה לעדות וגרסת האישה נותרת ללא ביסוס כלשהו. מתשובותיה בחקירתה עולה כי לא ראתה בכך צורך (ע' 19, ש' 5). ככלל, בהעדר ראיה, גרסתה של האישה נתמכת בעדותה שלה בלבד, אותה מצאתי בלתי מהימנה בהקשר זה לעומת עדותו של האיש. כאמור, ובמישור המשפטי, שיתוף בחובות אינו כפוף לידיעתה של האישה בזמן אמת על פעולה כזו או אחרת הקשורה בעסק.

48. יש לדחות עוד את ניסיונה של האישה להרחיק את עצמה מכל נגיעה לעסק. אין חולק כי לשם הגדלת הכנסת המשפחה, האישה זכתה לשכר בסך 4,000 ₪ בחודש מהחברה, אשר שולמו לחשבונה, על אף שלא עבדה בה. בחקירתה ניכר היה כי בקשה לטשטש עובדה זו. בכתב ההגנה טענה כי שולמה לה משכורת "פיקטיבית", אך לא פרשה טענה זו. בחקירתה בקשה לטעון ששכרה הופקד לחשבונו הפרטי של האיש, אך חזרה בה ואישרה כי שכרה מהחברה הופקד לחשבונה הפרטי וממנו לחשבון המשותף באמצעותו שולמו הוצאות המחיה (ע' 16, ש' 6 ואילך; ר' אף עדותו של האיש, ע' 61, ש' 32).

49. שוכנעתי עוד מעדותו של האיש כי לאישה היתה גישה לחשבון העסקי באמצעותו נוהלה החברה, וברשותה היו הסיסמאות והקודים השונים לכניסה לחשבון באמצעות המכשיר הסלולרי (ע' 52, ש' 28; ע' 53, ש' 1).

50. בנוסף, עלה בידי האיש להוכיח שהצדדים הגדילו את הלוואת המשכנתא על דירתם (ברח' [...]) בסך 400,000 ₪, אשר ברובה הוזרמה לטובת העסק. יש בדבר משום ראיה לכך שהאישה היתה מעורבת בענייני העסק ומודעת היטב לדוחק הכלכלי אליו נקלע העסק.

51. בהקשר זה מצאתי לנכון לציין כי בחקירתה הנגדית, האישה הכחישה כי הצדדים נטלו משכנתא לטובת העסק. האיש שב בחקירתו על גרסתו בהקשר זה, כי בשנת 2018 הצדדים נטלו משכנתא בשיעור 400,000 ₪, וכי 300,000 ₪ מתוך סכום זה הועברו לחשבון העסק. לדבריו עוד, גם האישה היא לווה באותה משכנתא והיא חתומה על מסמכי הבנק (ע' 47, ש' 1). האישה בחקירתה הכחישה באופן גורף כי הצדדים נטלו משכנתא כאמור לטובת העסק (ע' 14, ש' 9) ולדבריה הצדדים הגדילו את המשכנתא על מנת לרכוש את הדירה ברח' [...] בחיפה, בחודש דצמבר 2019 (שם, ש' 20). עוד בקשה לרמוז, לחילופין, כי אותה משכנתא ניטלה ללא ידיעתה ומאחורי גבה (ע' 15, ש' 1). גם טענת האיש כי האישה חתומה בעצמה על מסמכי המשכנתא המדוברת לצד האיש, לא הביאו את האישה לשנות גרסתה (שם).

52. לאחר תום שלב ההוכחות ובטרם הגשת הסיכומים, הגיש האיש בימים 4.12.24 ו - 5.12.24, בקשות לצירוף ראיות הזמה, המלמדות על הגדלת המשכנתא כנטען על ידי האיש. האישה התנגדה לצירוף הראיות המבוקש, בתום שלב ההוכחות. עוד טענה להרחבת חזית וכי מסמכים אלה היו בידיו במועד הגשת התצהירים מטעמו.

53. מצאתי לנכון לקבל את הבקשה להגשת הראיות. האיש העלה טענה קונקרטית ביחס להגדלת המשכנתא, בעוד האישה הכחישה אותה באופן גורף, ובבחינת לא היו הדברים מעולם. איני מקבלת את טענת האישה להרחבת חזית, שכן בתצהירו טען האיש כי הצדדים הגדילו את המשכנתא בשיעור 400,000 ₪ שהוזרמו לעסק. אמנם האיש לא דייק בסכום ההלוואה, ולא מלוא סכום ההגדלה הוזרם לעסק כטענתו, אך אין לומר בענייננו כי הטענה חורגת מחזית המחלוקת. לפיכך, גם אם אניח שמלוא המסמכים היו בידי האיש במועד הגשת תצהירו, אין בכך צידוק לחסום את דרכו של האיש מלהזים את עדות האישה. אזכיר

כי האיש מעלה את טענותיו גם בכובעו כתובע, הנושא בנטל שכנוע, ובקשתו הולמת נטל זה.

54. האיש צירף אפוא, בין היתר, את המסמכים הבאים:

א. הסכם רכישת הדירה ברח' [...], הממקם את מועד הרכישה בחודש דצמבר 2019 (להלן: "**רכישת הדירה**");

ב. מסמכי הגדלת המשכנתא מחודש יולי 2018 (כשנה וחצי לפני רכישת הדירה). עולה כי הצדדים הגדילו את המשכנתא על בסיס שתי הלוואות חדשות בסך כולל של 450,000 ₪ - האחת בשיעור 260,000 ₪ והשנייה בשיעור 190,000 ₪;

ג. דפי חשבון מהחשבון **המשותף** המלמדים על הזרמת ההלוואות ביום 13.8.18 לחשבון המשותף של הצדדים;

ד. דפי חשבון מחשבון **האיש** אליו הוזרמו 260,000 ₪ מכספי ההלוואה;

ה. אישור העברה מיום 15.8.18 (יומיים לאחר הזרמת הכספים לחשבון המשותף) של 200,000 ₪ מהחשבון **המשותף** ל**חשבון העסק**, עבור "**סילוק הלוואות בעסקי**".

55. המסמכים מהווים הוכחה לטענות האיש, הגם שלא דייק בכל פרטי ההלוואה. האישה אינה מתמודדת בטיעוניה עם העולה מן המסמכים, ואינה מכחישה שהיא אכן חתומה לצד האיש על מסמכי ההלוואה אותה הכחישה. יש בכך ראיה למעורבות ישירה וידיעה מצד האישה על קשיים בעסק למצער עוד בשלהי שנת 2018, ולא זו בלבד אלא אף על היקף החובות.

56. גם רכישת שעון ה"רולקס", שתוארה על ידי האישה כמעשה נמהר ופזיז מצד האיש, התבצעה בשיתוף האישה, ולמצער בידיעתה. האיש העיד כי עלות השעון היתה 34,000 ₪, עלות אותה לא יכול היה לממן. חברו ראובן מימן את רכישת השעון והצדדים הפקידו בידיו

של סבן מספר המחאות, אותן רשמה האישה. האיש הציג העתקים של המחאות אלה, אשר הוצגו לאישה במהלך חקירתה. האישה אישרה כי ההמחאות אכן נרשמו על ידה (ע' 20, ש' 26). רכישת השעון לא נעשתה אפוא מאחורי גבה של האישה כי אם בידיעתה ובשיתוף עמה.

57. בנוסף לכך, לא שוכנעתי עוד כי המהלכים העסקיים בהם נקט האיש היוו מניפולציה כספית והאישה לא הצביעה על מעשה או מחדל כגון זה. הדברים משתקפים עוד מרשימת החובות וזהות הנושים של העסק ושל האיש. החובות הם כלפי בנקים, נותני אשראי, ספקים ורשויות. חובות לגיטימיים וצפויים במקרה של דוחק כלכלי וקשיי נזילות. כך להבדיל מחובות כלפי גופי מימון וצדדים שלישיים ב"שוק האפור", חובות הימורים, שרשור חברות, ניצול מסך ההתאגדות וכיוצא באלה. החובות בענייננו נוצרו אפוא במהלך העסקים הרגיל ונועדו לטובת החברה והמשך פעילותה.

58. בהקשר זה אני דוחה את טענת האישה, בעלמא, כי חלק מכספי העסק שימשו את האיש למשחקי הימורים. בחקירתה ציינה כי אין לה הוכחות לכך, והוסיפה כי "**אני גם לא מתיימרת שתהיה לי**" (ע' 36, ש' 1).

59. האישה מאשרת עוד שהלוואה בסך 300,000 ₪ שניטלה בחודש יוני 2021 מבנק הפועלים, ניטלה לטובת כיסוי חובות העסק ולא למטרה אחרת. אלא שלטענתה האיש עשה כן לכאורה ללא ידיעתה. לדבריה "**אני לא אומרת שהוא לא עשה את זה** [נטל הלוואה לטובת העסק, לז"ק] [...] **אני אומרת שהוא עשה את זה על דעת עצמו**" (ע' 25, ש' 22).

60. למען השלמת התמונה אציין כי לא נעלמו מעיני טענות האישה ביחס למשיכת תקבולי המזומן של העסק, טענות אותן האיש אינו מכחיש. האישה בדקה ומצאה כי בעוד תקבולי העסק באשראי ובהמחאות הופקדו לחשבון החברה, תקבולי **המזומן** לא הופקדו ונותרו בידי האיש. למרות שכל המידע הרלוונטי היה בידה, והיא אף הצהירה כי הסתייעה בנדון

בבעלי מקצוע (רו"ח), האישה לא ידעה להצביע על היקף תקבולי המזומן. בנסיבות אלה, מקובלת עלי עדותו של האיש בהקשר זה, כי מדובר בכ – 10% בלבד מתוך מחזור המכירות. אני מקבלת את דברי האיש כי השימוש במזומן הפך מקובל פחות בשנים האחרונות ומרבית העסקאות מתבצעות באמצעות כרטיס האשראי/טלפון סלולרי: "**לאנשים היום יש... טלפון, אוקי, לפני שנתיים כולם עם כרטיס אשראי** [...] **ואתר אינטרנט זה הכל אשראי, ההזמנות זה הכל אשראי** [...] **העברות בנקאיות זה של המסעדות, והצ'יקים זה של המסעדות, וכתוב, רואים, קפה** [...] **העברה** [...] **הכל כתוב**" (ע' 72, ש' 25).

61. לא מצאתי בסיס לטענת האישה, שלא פורטה, לפיה כספי המזומן הוברחו באופן כלשהו או שימשו כאמור להימורים. שוכנעתי כי כספים אלה שימשו את הצדדים למימון שוטף של הוצאות הבית והמשפחה, החזר המשכנתא ושל אורח החיים ורמת החיים שאימצו. אזכיר כי האיש משך מהחברה שכר של 10,000 ₪, ושכר של 4,000 ₪ נוספים שולם מהחברה לאישה. לא אתקשה לומר כי גם בצירוף שכרה של האישה מעבודתה, אין די בהכנסה כוללת זו כדי להלום את אורח חיי הצדדים ואת ההתחייבויות שנטלו על עצמם ביחס לרכישת הדירה החדשה ושיפוצה והחזרי המשכנתא החודשיים. בהקשר זה העיד האיש כי כספי המזומן שימשו "**לטובת המחיה של הבית**" (ע' 72, ש' 37), וכי "**המשכורות לא הספיקו למחיה של הבית**" (ע' 72, ש' 9).

62. בהקשר זה אתייחס בקצרה למחלוקת שהתגלעה בין הצדדים ביחס לסכום לו נדרשו לטובת רכישת הדירה ברח' [...] ולטובת שיפוצה. מהמסמכים שהוגשו עולה כי הצדדים מכרו את דירתם הקודמת ברח' [...] תמורת סך של 2,330,000 ₪, באמצעותו סילקו את הלוואת המשכנתא שרבצה על הנכס בסך של כ- 900,000 ₪. קרי, בידי הצדדים נותר סך של כ-1,430,000 ₪. הצדדים רכשו דירה חלופית ברח' [...] תמורת סכום של 2,050,000 ₪, בה ערכו שיפוץ נרחב. הצדדים נטלו הלוואת משכנתא בסך של 1,400,000 ₪. משמעות הדברים היא שלצורך רכישת הדירה [החדשה] היה על הצדדים להוסיף סך של כ-620,000 ₪, מה שהותיר להם סך של כ- 800,00 ₪ (יתרת משכנתא שלא נותבה לרכישה). לא

נעלם מעיני גם כי האישה נטלה הלוואה בסך של 100,000 ₪ לטובת השיפוץ (עמ' 49 ש' 34-33). לטענת האיש, עלות השיפוץ היתה כ- 1,200,000 ₪, וההפרש (כ- 300,000 ₪) מומן מכספי המזומן של העסק. לדבריו, "**הייתי צריך לשלם את זה לאנשים, אני התחייבתי כלפיהם, חרגנו מהתקציב**" (ע' 73, ש' 25). בהקשר זה כל שידעה האישה לספר הוא "**אני לא יודעת, זה האיש שילם להם, אני לא התעסקתי עם כספים**" (ע' 15, ש' 11).

63. משעה שעלויות השיפוץ לא הוכחו לאשורן על ידי מי מהצדדים, לא אוכל לקבוע כמה מתוך כספי המזומן נותב לטובת השיפוץ, אולם התרשמתי כי הצדדים קיימו רמת חיים גבוהה, הכוללת רכישת מותרות (דוגמת רכישת השעון בשיתוף האישה), החזרי משכנתא נכבדים וכיו"ב וכי האמור התאפשר גם אודות לתקבולי המזומן שנמשכו מהעסק (בסדר גודל הנטען על ידי האיש ואשר לא נסתר), ובשים לב לכלל הכנסותיהם האחרות (כמפורט בפסקה 61 שלעיל).

64. לבסוף יש להידרש לכך שהאישה רואה עצמה כשותפה בעסק, יזמה את מכירתו והציעה רוכשים פוטנציאלים שאיתרה – כמתואר באריכות בתצהירה. כדבריה אף סירבה להצעות רכישה מצד רוכשים שאיתר האיש בהיותן נמוכות מידי לשיטתה. עוד עמדה על כך כי תמורת העסק שנמכר לבסוף, אינה משקפת את שוויו האמיתי, ואף עמדה על שווי המיטלטלין שמצויים בעסק. אזכיר עוד שבכתב התביעה עמדה האישה על קבלת מחצית משווי העסק, אותו העריכה כעולה על חובותיה. אני מוצאת העדר הלימה, ומידה של חוסר תום לב, בעמידת האישה על חלקה בזכויות, תוך התנערותה באותה נשימה מחלקה בחובות.

65. לא נעלמו מעיני אף טענות האישה ביחס לשתי הודעות טקסט ששלח אליה האיש באמצעות "וואטסאפ", בהן רואה האישה הודאה ב"אשמה" או נטילת אחריות מצד האיש, באופן שמחריג את החובות מיחסי השיתוף. איני רואה עין בעין עם האישה בהקשר זה. אעמוד בתמצית על עיקרי ההודעות.

66. בהודעה מיום 31.8.22 כתב האיש: "**אני יודע כמה זה מאכזב ולא בסדר. נתתי לך להרגיש שאת יכולה לסמוך עלי ופישלתי בענק! נכשלתי במשימה ואני מודה. האחריות שלי ורק שלי. אני מבטיח לתקן אותה על הצד הטוב ביותר** [...] **אני יוציא אותנו מהברוך שהכנסתי אותנו לשם** [...] **אני יודע שמאוד קשה לך ושורף מבפנים. אנחנו שותפים לאורך כל הדרך. אנחנו חזקים זה לא מה שישבור אותנו!!!! נשב על הכל ביחד וביחד ננצח!!!!**".

67. בהודעה מיום 15.9.22 כתב האיש: "**רוצה להגיד לך תודה** [..] **על זה שאת סובלת. אעשה הכל מהכל, להחזיר אלי את האהבה היפה שלי!! מצטער שאכזבתי**". בסיכומיה טוענת האישה כי "**בתוכן המסרונים האיש נוטל אחריות מלאה על עצמו לכשלון בעסק. בדבר בגוף יחיד ואותנטי, נוטל אחריות שהיא אך ורק עליו**".

68. איני מקבלת טענה זו. האישה אינה מפנה למקור משפטי מכוחו הודעות אישיות אלה מחייבות את האיש, או את בית המשפט, כהצהרות בנות תוקף, שאף גוברות על הדין החל בעניינו. מעבר לכך, אני מקבלת את תשובותיו של האיש בחקירתו כי ההודעות היו בבחינת הוקרת תודה לאישה והבעת צער על אופן מילוי תפקידו כבעל ומפרנס (ע' 60, ש' 35). מן ההודעות משתקף הרושם של הבעת צער כנה מצד האיש והכרת תודה לאישה על שעמדה לצדו. האיש מביע תקוה כי האישה תמשיך לעשות כן. הוא מבקש לעודד אותה ולהבטיח לה שיעשה כל שידרש כדי לתקן את המצב. העובדה שהאיש מתבטא בלשון יחיד ודבריו אכן אותנטיים, אינה מעניקה תוקף משפטי לדברים. יתירה מכך, האיש אינו מעלה את הדברים על הכתב כשותף עסקי של האישה אלא כבעלה, כמי שרואה את גורלה כרוך בגורלו ומצפה כי יתגברו יחד על המשבר הנוכחי. לא מדובר אפוא בהתחייבות שגוברת על הדין, והאיש או בית המשפט אינם מוחזקים בה.

<u>איזון משאבים</u>

69. לשם איזון המשאבים בין הצדדים מונה מומחה מטעם בית המשפט, רו"ח ירון ואקנין (להלן – "**המומחה**"), אשר ערך חוות דעת אקטוארית לאיזון המשאבים מיום 31.3.23 (להלן – "**חוות הדעת**").

70. הצדדים חלוקים ביחס למועד הקובע לצורך איזון המשאבים. בעוד האישה טענה כי המועד הקובע חל בחודש 1.10.2022, הוא מועד עזיבת האיש את הבית לכאורה, האיש סבור כי המועד הקובע חל ביום 1.2.2023. שני הצדדים הותירו לשיקול דעת בית המשפט את הבחירה במועד הקובע. מלכתחילה שני המועדים המוצעים אינם מרוחקים זה מזה, ובהקשר זה אקבע כי המועד המוקדם יותר הוא המועד הקובע ההולם את נסיבות העניין, כמקובל, ובהתאם למועד הגשת בקשת האישה לי"ס (ביום 30.10.22). מבלי לגרוע מכך אוסיף כי סוגיית יציאת האיש את הבית, על רקע תלונות האישה במשטרה ובקשתה למתן צו הגנה, היא סוגיה עובדתית שלא התבררה דיה (והדברים נוגעים אף לעתירת האיש לפסיקת דמי שימוש להלן). המועד הקובע ההולם את נסיבות העניין הוא אפוא המועד המוקדם יותר, 1.10.22.

71. המומחה הציג בחוות הדעת את איזון המשאבים לשני המועדים המוצעים ואתייחס למועד הקובע המוקדם יותר החל ביום 1.10.2022 כאמור. כמקובל עוד הציג המומחה שתי חלופות לאיזון: איזון מידי של משאבי הצדדים ואיזון בעת מועד הבשלת הזכויות. בהתאם לחוות הדעת, לשם איזון מידי של זכויות הצדדים, על האיש לשלם לאישה **49,933 ₪.** לפי חלופה ב' לאיזון במועד הבשלת הזכויות, על האיש לשלם לאישה באופן מידי 44,006 ₪. איזון קרנות הפנסיה יתבצע על דרך רישום פסיקתות בקופות השונות.

72. סבורני כי בענייננו יש בנסיבות להצדיק את חיובו של האיש בהתאם לחלופה הראשונה, לאיזון מידי של הזכויות. אמנם לרוב, אין לחייב בעל דין באיזון מידי של זכויות שטרם הבשילו, שכן הדבר עלול להביא לחסרון כיס משמעותי לצד המשלם, הנדרש להוציא כספים מכיסו עבור כספים שטרם הועברו לרשותו. אלא שהנסיבות בענייננו שונות. חלקה של האישה בתמורת הדירה, המוחזק לטובת נושיו של האיש עד להכרעת בית המשפט דנן מהווה מקור

מימון ראוי לתשלום כספי איזון המשאבים לידי האישה, ויש להעדיף את קבלת חלקה של האישה בזכויות האיש על פני העברתו של סכום זה לקופת הנשייה.

73. **לפיכך, ועל בסיס האמור, אני קובעת שהאישה זכאית לקבל עבור איזון המשאבים סך של 49,933 ₪ בערכו ממועד חוות הדעת ועד למועד פסק הדין.**

<u>משיכת קרן השתלמות של האיש</u>

74. לטענת האישה, האיש משך קרן השתלמות בשווי העולה על 90,000 ₪ והבריח מפניה כספים אלה. בתשובות לשאלות ההבהרה מטעם ב"כ האישה (מיום 29.10.24), אישר המומחה כי "**אכן, התקבל דו"ח תקופתי לשנת 2022, לפיו הכספים נמשכו במהלך אותה שנה (לא ניתן ללמוד על מועד המשיכה במדויק). ככל והאיש <u>לא</u> יוכיח שהכספים שמשך שימשו את התא המשפחתי, אזי עליו להעביר לאישה מחצית הסכום (סה"כ נמשך 92,705 ₪, המחצית – 46,352 ₪)**".

75. בעניינו שוכנעתי כי כספים אלה, או חלק הארי בהם, לא שימשו את התא המשפחתי או את העסק, ועל האיש להשיב מחצית מסכום הקרן לידי האישה. בחקירתו הנגדית נשאל האיש על רקע גרסתו לגבי דרישות בעלת הנכס בו מצוי העסק והפיגורים שנצברו עבור שכר דירה, מדוע לא עשה שימוש בכספי קה"ש על מנת לסלק את החוב לבעלת הנכס. תשובותיו של האיש לא הניחו את הדעת. לעניין זה השיב כי לא עשה שימוש בכספי קה"ש כי "**לא ידעתי שיש קרן השתלמות** [...] **לא ידעתי שאפשר לפתוח את הקרן השתלמות הזאת**" (ע' 81, ש' 21). עוד אישר בחקירתו כי עשה שימוש בכספי הקרן לצורך תשלום דמי שכירות לדירתו, עבור שנה מראש (ע' 90, ש' 14), וכי משך את מלוא הסכום הקרן בשיעור 92,000 ₪ (ע' 90, ש' 22). יתירה מכך, לדברי האיש גילה על הקרן רק לאחר תחילת עבודתו של המומחה, משמע כי עשה שימוש בכספי הקרן שלא לצרכי התא המשפחתי, <u>לאחר פרוץ הסכסוך</u> ולאחר עזיבתו את בית הצדדים ומגוריו בנפרד (ע' 93, ש' 12).

76. **על בסיס האמור אני קובעת כי האישה זכאית למחצית מסכום הקרן, שהם 46,352 ₪, בערכם ממועד הגשת התביעה ועד למועד פסק הדין.**

77. לא נעלם מעיני כי בפסק הדין בהליך החדל"פ עליו עמדתי ברישא לפסק הדין, נקבע כי האיש ישלם לקופת הנשיה סך של 46,500 ₪ בגין מחצית קרן ההשתלמות. פרטי הליך חדל"פ בעניין האיש אינם מצויים בפניי במלואם, ואין בידיעתי מה היו שיקוליו של בית המשפט או שיקולם של בעלי התפקידים לייחד תשלום לקופת הנשייה עבור קה"ש זו. אני מוצאת כי חיוב זה, שהוא בין האיש לבין נושיו ובעלי התפקידים בהליך בחדל"פ יכול לדור בכפיפה אחת עם החיוב דנן, ששוכן ביחסים בין האיש והאישה ואינו יוצא מכיסו של האיש. ממילא ההכרה בפסק הדין דנן בזכאות האישה למחצית מקה"ש, חופפת את הסכמת הצדדים בפני ביהמ"ש לחדל"פ כי סכום בשיעור המחצית השניה של קה"ש (בסך 46,500 ₪) ישולם לאישה (ע' 8, ש' 12 לפרוטוקול הדיון בתיק חדל"פ).

<u>הוצאות בהן נשאה האישה לאחר עזיבת האיש את הבית</u>

78. האישה עמדה בתצהירה על מספר הוצאות משותפות בהן נשאה לבדה. להלן אעמוד עליהן כסדרן:

79. <u>הלוואה לשיפוץ הדירה</u>: אין חולק כי בשנת 2020 הצדדים נטלו הלוואה משותפת בשיעור 100,000 ₪ לשם שיפוץ הדירה. ההלוואה ניטלה מחשבונה של האישה בבנק "דיסקונט" ומחשבון זה שולמו ומשלומים כיום החזרי ההלוואה. האיש אישר טענה זו (ע' 49, ש' 26). לא יכולה להיות מחלוקת כי ההלוואה היא משותפת, ואף לא נטען מפי האיש כי הלוואה זו שימשה לצרכי העסק. האיש לא הכחיש ולא סתר את טענת האישה בתצהירה כי החל מחודש אוקטובר 2022 האישה נושאת בגפה בהחזרי ההלוואה, וכי נכון למועד הגשת התצהיר היתרה לסילוק היא 71,171 ₪ ועד למועד הגשת התצהיר נשאה בהחזרים בסך כולל של 16,900 ₪. **ככל וחוב זה לא בא לידי ביטוי בחוו"ד האקטואר, ולשם פישוט**

הדברים, אני קובעת על דרך האומדנה כי האישה זכאית לקבל לידה מחצית מן הסכומים האמורים, שהיא סך של 44,000 ₪ נכון לערכם ממועד הגשת התביעה ועד מועד פסק הדין.

80. <u>תשלומים עבור המשכנתא</u>: האישה מנתה בתצהירה את ההוצאות והתשלומים בהם נשאה לטובת המשכנתא בגפה, לאחר יציאת האיש את הבית, כדלקמן:
    א. פיגורי החזרי משכנתא לבנק "דיסקונט" 25,000 ₪.
    ב. פיגורי החזרי משכנתא לבנק "דיסקונט" לטובת הקפאת המשכנתא 5,195 ₪
    ג. פיגורי החזרי הלוואה לטובת הדירה לבנק "לאומי" 1,755 ₪
    ד. ביטוח מבנה 1,226 ₪
    סה"כ 33,176 ₪

81. **האיש לא הכחיש או סתר טענות אלה. לפיכך אני קובעת כי האישה זכאית למחצית הסכום האמור, שהיא סך של 16,588 ₪ בערכו ממועד הגשת התביעה ועד למועד פסק הדין.**

82. <u>הוצאות אחזקת הדירה</u>: האישה פרטה בתצהירה ובסיכומיה את ההוצאות בהן נשאה בגפה החל ממועד עזיבת האיש את הבית, שאינן בגין אחזקה שוטפת, כדלקמן:
    א. תשלומים לבניית הפרגולה (שולמו באמצעות המחאות מחשבון האישה). האישה נשאה בתשלום שני תשלומים (10-11 2022) בסך כולל של 7,800 ₪.
    ב. חשבונות ארנונה, מים וחשמל בסך כולל של 5,528 ₪.
    ג. תיקון תריס שחסם את פתח המילוט של מקלט הבניין המשותף – 1,500 ₪.
    ד. חוב ל"תמי 4" עבור 3 חודשי שירות – 210 ₪.
    סה"כ : 15,038 ₪.

83. האיש לא הכחיש או סתר טענות אלה, ולפיכך אני קובעת כי האישה זכאית לקבל מחצית מן הסכום האמור, למעט עבור חשבונות הבית בשיעור 5,528 ₪, שכן דמי המזונות הזמניים

מגלמים בתוכם אף את הוצאות המדור. בהפחתת הסכום האמור, סך ההוצאות המנויות הוא **9,510 ₪,** מהם זכאית האישה למחצית, ש**היא 4,755 ₪**, בערכם ממועד הגשת התביעה ועד למועד פסק הדין.

חלקה של האישה בתמורת מכירת העסק

84. אין חולק כי עלה בידיו של האיש למכור את העסק לנפתלי תמורת 50,000 ₪. אין חולק עוד כי האיש קיבל את התמורה לידיו. האיש אישר עוד את הדברים בחקירתו, אולם טען כי התמורה נותבה לחובותיו השונים ובלשונו "**זה הלך, שמונת אלפים שקל הלכו, 8.5 הלכו למע"מ, שמונת אלפים שקל הלכו לחודשיים שלא שילמתי שכירות, חלק מזה עבר לתשלום עו"ד, חלק מזה עבר לבעלת הדירה שהייתי חייב, ששכרתי דירה ב**[...]" (ע' 90, ש' 1).

85. האיש לא חיזק את טיעוניו בראיות והדבר עומד לזכות האישה, אשר שותפה בחובות האיש כפי שנקבע, לצד שותפות בזכויותיו, ולא אתקשה לקבוע כי זכאית למחצית התמורה שהאיש קיבל לידיו. **לפיכך אני קובעת כי האישה זכאית לסך של 25,000 ₪ כערכו ממועד הגשת התביעה ועד מועד פסק הדין**.

דמי שימוש

86. אפתח ואומר כי האיש לא יצא מגדרו על מנת להוכיח סעד זה, הן במישור פירוט הטענות והנחת המסגרת המשפטית והן במישור הראיות שתלמדנה על שיעור דמי השימוש הראויים בנסיבות העניין וביחס לדירת הצדדים. אציין בתמצית, כי זכותו של אחד מבני הזוג לדרוש דמי שימוש או שכר דירה ראוי מבן הזוג שעושה שימוש בנכס מגורים, יכולה להתבסס על מספר מקורות משפטיים – מתוקף סעיף 33 לחוק המקרקעין תשכ"ט-1969; מתוקף חוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט-1979; ומתוקף עקרון תום הלב ושיקולי צדק באמצעות סעיפים 39 ו 69- לחוק החוזים (תמ"ש (נצ') 12776-09-08 **ג' י' נ' א' י'**, מיום 1.5.13).

87. התפיסה העקרונית שקנתה אחיזה בפסיקה, ביחס לסכסוכים בין בני זוג, היא כי בן הזוג שנותר להתגורר בדירה לאחר עזיבת האחר, אינו הופך מטעם זה בלבד ל"**שוכר בעל-כורחו**". ההלכה שיצאה תחת ידי בית המשפט העליון ועודנה עומדת בתוקפה, נקבעה בעניין "**זרקא**", ולפיה רק מניעת שימוש בנכס הלכה למעשה תקים חובה לתשלום דמי שימוש - "**אולם רק כאשר השותף האחד השתמש במקרקעין באופן בלעדי, באופן שנמנע מיתר השותפים להשתמש אף הם באותם מקרקעין. היה ולא נמנע השימוש הזה מיתר השותפים גם כאשר הם לא השתמשו במקרקעין בפועל, אין השותף חייב בתשלום כלשהוא ליתר השותפים**" (ע"א 1492/90 **נאיפה סעיד זרקא נ' סלמאן פארס**, מיום 20.1.93).

88. בחלוף השנים שלאחר הלכת "זרקא" עלתה דעה אחרת בערכאות הדיוניות. לפי גישה זו, גם אם עזיבת בן הזוג אינה הופכת את האחר ל"שוכר בעל כורחו", אין להשלים עם התמשכות מצב דברים זה ואין לראות את בן הזוג שיצא את הבית כמי שוויתר באופן בלתי חוזר על קבלת דמי שימוש. לפי דעה נוספת, לכאורה די בעזיבת בן הזוג את הבית המשותף על מנת לזכותו בדמי שימוש (ר' כבוד השופט סארי ג'יוסי בעמ"ש (חי') 50188-02-17 **נ.מ נ' ג.מ** (מיום 8.6.18).

89. בענייננו לא מצאתי לנכון להוסיף ולהרחיב ביחס לדעות השונות בפסיקה, שכן סבורני שדין עתירת האיש בהקשר זה להידחות. ראשית, מדובר בענייננו על מגורי האישה בבית הצדדים לתקופה לא ממושכת יחסית, מאז עזיבת האיש את הבית בחודש 11/2022 ועד פינוי הבית במסגרת מכירתו, בחודש 4/2024. עסקינן בתקופה בת 18 חודשים (כך בהתאם לטענת האיש בסיכומיו). שנית, האיש אף מאשר כי הוא שבחר על דעת עצמו לעזוב את הבית, מתוך חשש להפללתו על ידי האישה. יסוד עובדתי זה לא הוכח. בהקשר זה מצאתי את עדותה של האישה מהימנה, ולפיה בפועל קשה להתרשם כי האיש חשש מפני האישה או מפני הפללתו. לדברי האישה בחקירתה, "**אז מה? אם הוא ישן אצל ההורים שלו אז הוא עזב את הבית? הוא נכנס לבית מתי שהוא רוצה עם מפתח משלו, הוא עשה**

שם מה שהוא רוצה" (ע' 21, ש' 7). עוד נשאלה האישה ביחס למתח ששרר בבית לאחר פרוץ הסכסוך והאשמת האישה בקשרים רומנטיים עם אדם אחר:

"**ש: "אחרי אותו ערב היה אפשר להמשיך לחיות ולישון באותו בית? לדעתך?**
ת: מסתבר שכן, כשאני ישנה בקליניקה הוא ישן במיטת מלכים שלו ולא נותן לי לעלות לחדר השינה, מסתבר שכן" (ע' 21, ש' 18).

90. סבורני עוד שאין מקום לחיוב האישה בתשלום דמי שימוש, שכן אני מוצאת מידה של חוסר תום לב בדרישת האיש. אין חולק כי לאחר שהאיש עזב את הבית הוא משך ידו מהשתתפות בהוצאות ומחויבויות שונות של הצדדים ביחס לדירה – המשכנתא (על אף שביקש להקפיאה), הפיגורים, החזרי ההלוואה מבנק דיסקונט ועוד כמפורט לעיל. התנהלות זו אינה הולמת את עתירתו לקבלת סעד עבור השימוש בדירה.

91. בהקשר זה, הולמים בעיני דברי כבוד השופט ניצן סילמן:

"**כמו בתחומים רבים בעולם המשפט בכלל, ובעולם המשפחה בפרט, מתמצה הלכה זו בציווי המקראי – 'צדק צדק תרדוף' (דברים ט"ז, כ'). בין אם מקור שיקול הדעת הינו חוק עשיית עושר ולא במשפט, בין אם מקור שיקול הדעת הינו סמכותו הטבועה של ביהמ"ש, סופו של יום, שיקולי צדק הם אשר יכתיבו את שאלת החיוב בשכר ראוי. כך, הגדרת 'מניעה' לעשות שימוש בנכס, או הגדרת צד כזה או אחר כמונע שימוש בנכס, תביא לכדי ביטוי את תחושות הצדק של היושב בדין**" (תמ"ש (קריות) 5050/06 **נ' ח' נ' א' ח'**, מיום 23.5.2010).

92. מטעמים אלה אני דוחה את תביעת האיש לפסיקת דמי שימוש.

<u>איזון שווי הרכב</u>

93. בתצהירו עתר האיש לאיזון הזכויות ברכב המשפחתי מסוג [...], הרשום על שמו, בהתאם לשוויו במועד הקובע. האיש לא נקף אצבע על מנת לזכות בסעד המבוקש. עוד בתצהירו מילא פיו מים ולא סיפק פרטים בסיסיים כלשהם – שנת ייצור הרכב, שנת רכישתו, מחיר רכישתו, שוויו, אופן השימוש בו טרם פרוץ הסכסוך, מספר בעלים קודם וכד'. מקל וחומר שלא צירף ראיה בדבר שוויו נכון למועד כזה או אחר, לא עתר לצירוף ראיות בנושא או למנוי מומחה. ככל שידוע לבית המשפט אין לשלול כי שוויו של הרכב בטל בשישים. לכך יש להוסיף כי האישה נושאת בעיקר נטל גידול הילדים (כמפורט בהמשך) ועושה לשם כך שימוש ברכב.

94. מטעמים אלה אני מורה כי האישה זכאית להירשם כבעלת מחצית הזכויות ברכב. כל הוצאה הקשורה ברכב, קנס, אגרה וכיוצ"ב, ישולמו על ידי האישה. לאישה נתון שיקול הדעת האם, מתי ובאיזה מחיר למכור את הרכב והאיש מחויב לחתום על כל מסמך ולהתייצב בכל מקום שהתייצבותו דרושה לשם מכירת הרכב. האיש יהיה זכאי למחצית התמורה שתתקבל ממכירת הרכב לצד ג'. במידה והאישה תמכור את הרכב באמצעות "טרייד אין", האיש לא יהיה זכאי לתמורה כלשהי או לחלק ממנה.

<u>תביעת מזונות הקטינים</u>

95. בהחלטה מיום 9.4.23 נפסקו מזונות זמניים לקטינים (להלן – "**ההחלטה**"). במועד ההחלטה היו הילדים א' ו – י' בני 11 וחצי ו – ל' בן 8. כיום התאומים א' ו – י' בני 14 ו – ל' בן 10 וחצי. באותה עת שני הצדדים קימצו בסימוכין על מצבם הכלכלי והכנסתם. כמו כן, בית המשפט תהה כיצד עומד האיש בהוצאות אותן פירט, לרבות תשלום שכר דירה, שעה שלטענתו אינו נהנה מכל הכנסה. האיש חויב במזונות ברף נמוך יחסית בשיעור 800 ₪ לכל ילד, וסה"כ 2,400 ₪. בנוסף חויבו הצדדים בחלקים שווים בנשיאה בהוצאות החריגות.

96. כמו כן, אותה העת זמני השהות בין האיש ובין הקטינים היו רחבים יותר וכללו שני ימי לינה בשבוע ומידי סופ"ש לסירוגין עד ליום א' בבוקר. הצדדים הגיעו לחלוקה זו בהסכמה ובסיוע

העו"ס לס"ד (ר' דיווח מיום 19.6.23). ביום 25.6.23 קבלה הסכמה זו תוקף של פסק דין. במסגרת הסכמה זו הצדדים הסכימו עוד כי בשלב זה תוסיף קצבת הנכות המשולמת עבור הקטין י' להשתלם לידי האישה. הסכמה זו אושרה בהחלטה נפרדת מיום 25.6.23 אשר ניתנה בתיק המזונות. בהחלטה נקבע עוד כי הוראות מתאימות ביחס לקצבת הנכות תינתנה לאחר שמיעת הראיות.

97. ביום 11.9.23 התקיים דיון במעמד הצדדים אשר במהלכו וקודם להתקיימותו העלו הצדדים טענות כלפי ההחלטה ושיעור המזונות הזמניים, לרבות ביחס לקצבת הנכות המתקבלת עבור הקטין. לאחר הדיון ניתנה ביום 1.10.23 החלטה מפורטת בסוגיות אלה (להלן – "**ההחלטה השניה**"). בפני בית המשפט עמד נתון עליו אין מחלוקת, ביחס לתדירות הטיפולים להם זוכה הקטין י' – "**כאמור גם בהחלטה מיום 28.5.23 אין חולק כי בתקופה: 10/22 ואילך התקיימו 9 מפגשים, בעלות כוללת של 2,700 ₪. בתקופה זו קצבת הנכות בסך חודשי של 3,300 ₪, הועברה במלואה לאם, אשר לטענתה עשתה בה שימוש לטובת חובות וצרכים אחרים**".

98. טענות הצדדים ביחס לגובה המזונות נדחו ונקבע כי לא התחולל שינוי נסיבות מהותי למן מועד ההחלטה הראשונה. בין היתר נקבע עוד כי "**נוכח האמור ניתן לומר בעת הזו כי שני הצדדים לא חשפו את מלוא התמונה הכלכלית לאשורה, ובשלב זה ניתן לומר לכאורה כי פערי השכר ביניהם אינם גבוהים**".

99. ביחס לקצבת הנכות עמד בית המשפט על הדין החל וסקר את הפסיקה בנושא, וקבע כי "**באשר לקצבה לה זכאי הקטין י', בסך של כ- 3,300 ₪- שוכנעתי כי לעת הזו יש בה כדי לכסות הן את צרכיו המיוחדים של הקטין**". על כן נקבע כי מזונותיו של הקטין בטלים. ביחס להפרש בין גובה הקצבה לבין הוצאות הטיפול בפועל, נקבע כדלקמן:

"**<u>באשר ליתרת הקצבה</u> (סכום הקצבה בהפחתת עלות הטיפולים בפועל, ככל שהיו) <u>שנצברה מחודש 5/23 ועד לחודש 9/23</u> – המדובר ב- 5 חודשים, במהלכם שולמה**

תלה"מ 57564-01-23 פלונית נ' פלוני - מזונות קטינים
תלה"מ 66685-01-23 פלוני נ' פלונית - רכושית
תלה"מ 58949-01-23 פלונית נ' פלוני - רכושית

קצבה בסך כולל של 16,500 ₪. חלקו של האב לפי חלוקת זמני השהות ובהיקש מפס"ד המחוזי שצוטט לעיל (פסקה 29) היא 40%, היינו 8,250 ₪, לפני קיזוז חלקו בטיפולי הקטין. מהאסמכתאות שהובאו בפניי בעבר, כעולה גם מהחלטתי מיום 28.5.23, בחודש 5/23 בוצעו שני טיפולים בסכום כולל של 600 ₪:

[מתוך דיווח של המרפאה בעיסוק]

23.1	*י' ו-א' והאם*
30.1	*י' ו-א' עם האם*
20.2	*י' ו-א' עם האב*
20.3	*י' עם האב*
27.3	*י' עם האם*
3.4	*י' ו – א' עם האב*
10.4	*י' עם האם*
8.5	*י' עם הוריו*
.15.5	*י' פרטני*

ככל ולא בוצעו טיפולים נוספים ממועד זה, אזי על האם להשיב לאב 40% מיתרת הקצבה שנצברה בתקופה הנ"ל ובסך של 7,950 ₪. על מנת שלא לפגוע ברווחת הקטינים, אני מורה כי סכום זה יקוזז מהחיוב במזונות בפריסה ל- 12 חודשים, החל מחודש 10/23 (665 ₪ בחודש).

היינו, החל מחודש 10/23 ולמשך 12 חודשים, ישא האב בתשלום מזונות <u>בסך של 940 ₪</u> בלבד (מזונות הקטינים א' ו - ל' בסך של 1,600 ₪, בקיזוז חובה של האם בגין חלקו של האב בקצבת הנכות של י')".

<u>טענות האישה</u>

100. בתצהירה האישה טוענת להכנסה כוללת של כ – 6,000 ₪ נטו מידי חודש. האישה עוסקת במתן טיפול [...] כ"עוסק פטור" ולדבריה משתכרת 2,500 ₪ מעבודה זו. בנוסף עובדת כ[...] החל מחודש ספטמבר 2024 ומשתכרת כ – 3,000 ₪. בסיכומיה של עמדה על הכנסתה הנוכחית. לדבריה עוד זוכה לעזרה מבני משפחה לשם עמידה בהוצאות השוטפות. לתצהירה צרפה סימוכין לתשלום שכ"ד באמצעות חשבון הבנק של אחותה ולסיוע בהחזר הלוואה.

101. בנוסף, הבן י' זוכה לקצבת נכות בשיעור 3,450 ₪. לדברי האישה 2,600 ₪ מתוכם משמשים למימון "טיפולים". היתרה בסך 850 ₪ משמשת לכלכלת הבית והילדים.

102. בתצהירה עמדה האישה על צרכי הקטינים כדלקמן: את צרכי הבת א' העמידה האישה על סך 3,525 ₪; את צרכי הבן י' על סך 4,670 ₪; ואת צרכי הבן ל' על סך 2,675 ₪. את צרכי המדור העמידה האישה על סך של 8,416 ₪, מתוכם 5,950 ₪ עבור דמי שכירות.

<u>טענות האיש</u>

103. ביחס לקצבת הנכות המתקבלת עבור הקטין י', האיש טוען כי הקצבה ברובה אינה משמשת לצרכיו המיוחדים. מהקבלות אותן צרפה האישה לומד האיש כי י' השתתף בסך הכל ב – 18 מפגשים במשך תקופה בת 7 חודשים. כלומר, כשניים וחצי מפגשים מידי חודש בעלות 349 ₪.

104. האיש מתייחס ללימודיה של האישה – לימודי [...] בתמיכתו ובמימון כספים משותפים. הוא מזכיר עוד כי הצדדים בנו קליניקה בביתם לשימוש האישה. לדבריו האישה החליטה להפסיק את עבודתה כמורה ולעבוד כעצמאית במתכונת מצומצמת לצד המשך הלימודים. בכך לדבריו תרמה לקריסה הכלכלית של המשפחה.

105. לדבריו עוד האישה מרוויחה מעיסוקיה הכנסה לא מדווחת. לדבריו הצהירה בעבר כי היא מרוויחה מהעסק 6,000 ₪, וכיום מצהירה על 2,500 ₪. אם נגזור מתוך עלות הטיפול (350 ₪) והכנסתה החודשית הנטענת (2,500 ₪) את היקף עבודתה, נמצא כי לשיטתה היא עובדת 7 שעות בחודש בלבד, ותוצאה זו בלתי מתקבלת על הדעת.

106. האיש טוען כי על רקע תלונת שווא שהגישה נגדו האישה למשטרה, יצא את הבית ונאלץ לשכור דירה הסמוכה לבית הספר בו לומדים הקטינים, תמורת שכ"ד בשיעור 4,700 ₪. הוא מפנה לחוזה השכירות ולנקוב בו, כי במידה ולא ישלם את חודש השכירות השני לתקופת השכירות, אחיו ימסור לבעל הדירה המחאה עבור 11 חודשי שכירות. בנוסף משלם לקופת הכינוס 750 ₪ בחודש.

107. נכון למועד הגשת תצהירו מועסק האיש כ[...] ומשתכר 7,500 ₪ נטו, והוא מחזיק במשרה זו נכון למועד הגשת סיכומיו.

<u>דיון והכרעה</u>

108. הקטינים בעניינו בגילים 14 (התאומים) ו – 10 וחצי. סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט-1959 מורנו כי "**אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה**". הצדדים והקטינים שלפניי יהודים, הדין החל הוא הדין העברי וגיל הקטינים כולם מעל 6. לפיכך חלה בעניינו הלכת בית המשפט העליון בבע"מ 919/15 **פלוני נ' פלונית** (מיום 19.7.17, להלן – **"בע"מ 919/15"**). ההלכה בבע"מ 919/15

נוגעת לחובת המזונות מתוקף הדין העברי כלפי קטינים בגילים 6-15, והיא פתחה את הדרך בפני בית המשפט הדן במזונות קטינים, לתת דעתו לכל נסיבות העניין הנדון.

109. בהתאם להלכה בבע"מ 919/15 ולפסיקת הערכאות הדיוניות, פסיקת מזונות תיגזר מצורכי הקטינים, גובה הכנסות ההורים והיחס ביניהן, חלוקת זמני השהות של הקטינים עם כל אחד מההורים, עלויות המדור וכלל נסיבות העניין. בפסק הדין בבע"מ 919/15 נקבע עוד כדלקמן:

"וגם זאת יש לומר. אין מדובר בקביעת נוסחאות אריתמטיות נוקשות הקושרות בין הכנסות ההורים והיקף המשמורת הפיזית המסורה לכל אחד מהם לבין שיעור המזונות. פסיקת המזונות לעולם לא תסמוך אך על 'המספרים היבשים' - אם לעניין נתוני ההשתכרות של ההורים, אם לעניין יחס השהייה אצל כל אחד מהם. בטרם יפסוק באופן סופי את סכום המזונות על בית המשפט להוסיף ולהתבונן היטב על התא המשפחתי שלפניו ועל נסיבותיו הפרטניות, ולהבטיח את חלוקת הנטל ההולמת ביותר תנאים אלה. הקביעה תהיה נטועה תמיד במכלול נסיבות העניין, <u>כששיקול העל המנחה אותה הוא טובת הילד ורווחתו בבתי שני ההורים</u>".

110. עוד נפסק בהקשר זה כי **"פסיקת מזונות אינה מדע מדויק, והיא תמיד תלוית נסיבות ונתונים קונקרטיים"** (עמ"ש (ת"א) 32172-11-17 **ע"ש נ' נ"ש**, מיום 10.1.19; ור' גם עמ"ש (מרכז) 11623-07-17 **ד"ש נ' מ"ש**, מיום 24.6.18).

111. יפה עוד לענייננו הקביעה כי **"יש להיזהר מפני עריכת תחשיבים מתמטיים מדויקים שמתבססים על האחוז המדויק של זמני השהות ועל ההכנסות הפנויות במדויק [...] החיים, מטבעם, אינם מתנהלים על פי תכנון מדויק אותו ניתן לחזות מראש חודשים ושנים קדימה [...] על בית המשפט להעריך את מכלול הנסיבות, ולקבוע את**

המזונות גם על סמך התרשמות כללית מהצדדים" (עמ"ש (ב"ש) 30516-10-18 **י"ר נ' ש"ר**, מיום 2.6.19; **ס' 41** לפסק הדין).

<u>מן הכלל אל הפרט</u>

<u>צרכי הקטינים</u>

112. אני מוצאת שפירוט האישה לוקה בהפרזה. ראשית, האישה לא הציגה ראיות לרמת ההוצאות הנטענת. לא נעלמו מעיני העתקי הקבלות שצורפו לתצהירה, אך אין בהן די. לא הוצגו סימוכין להוצאות "ביגוד והנעלה" בסך כולל של 1,600 ₪ בחודש לטענת האישה. כך גם לדרישה ל – 300 ₪ עבור "פעילות חברתית" לצד דרישה ל – 300 ₪ נוספים עבור "ימי הולדת ומתנות" (עבור הבת א'). שנית, האישה נקבה מבין צרכי הקטינים אף הוצאות חינוך ובריאות חריגות, ובכך הביאה להגדלת סכום ההוצאות באופן מלאכותי. בנוסף עמדה האישה על הוצאות בסך 500 ₪ בחודש עבור טיפול לייזר להסרת שיער לבת א'. לא הוצגה ראיה להוצאה זו בפועל או לשיעורה. כמו כן, במסגרת פירוט צרכי הקטין י', מנתה האישה גם את צרכיו המיוחדים, בשיעור של 2,520 ₪, וסה"כ 4,670 ₪ עבור מזונותיו.

113. שיעור הצרכים המינימלי ושאינו דורש ראיה שהוכר בפסיקה אינו אחיד, ונע בין סך של **1,300 ₪** (ללא המדור והוצאות חריגות) (ר' עניין "**בן עמי**", בר"ע 1895/02 **ב' י' נ. ב' י'** מיום 20.1.03), ובין סך של **1,600 ₪** (ר' עמ"ש (חי') 32385-11-18 **א"ג נ' ר"ג**, מיום 22.5.2019; ור' עוד פסק הדין בעמ"ש (חי') 26409-10-18 **מ"ש נ' ק"ש**, מיום 25.7.2019).

114. עמדה נוספת מהפסיקה המנחה בהקשר זה עלתה בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפיה "**יש מקום לעדכן את מנעד הצרכים המינימליים, ובהתאם גם את הצרכים הממוצעים של קטין, עת כאמור לעיל, סבור אני, כי סך של 1,400 ₪ מצוי בצידו הנמוך של המנעד האמור**" (עמ"ש (חי') 44496-10-20 **א. נ' ב.** מיום 11.8.21; וגם עמ"ש (חי')

59345-11-22 **א' נ' ב'**, מיום 13.2.23). לפי עמדה אחרת, הרף הנמוך מצוי בשיעור 1,300 ₪ - 1,400 ₪, אלא אם כן הורגל הקטין ברמת חיים גבוהה (עמ"ש 41465-10-17 **ש. נ' ש**. מיום 25.10.18 (ס' 54)).

115. בשנים האחרונות שיעור המזונות המינימלי נקבע לעיתים גם ע"ס של **1,800 ₪** ואף למעלה מכך (עיין ברמ"ש (מחוזי מרכז) 59188-10-18 **י. נ נ' א. נ**, מיום 25.10.2018; וגם תלה"מ (פ"ת) 36809-10-17 **אלמונית נ' פלוני**, מיום 21.6.21). במקרים אחרים ובנסיבות של חלוקת זמני שהות שווה, הועמד סכום הצרכים המינימלי על **2,250** ₪ עד **2,600 ₪** (ר' רמש (מרכז) 78829-12-24 **נ. ל נ' ת. ל**, מיום 19.1.25; וגם תלה"מ (חי') 26969-01-18 **ז.ג נ' ד.ג**, מיום 25.4.20, וכן פסק דיני בתלה"מ 33086-03-21 **פלונית נ' פלוני**, 19.11.23).

116. הסכומים המינימליים הנקובים לעיל מתייחסים לצרכים ההכרחיים שהוכרו על ידי הפסיקה כצרכים שאינם דורשים הוכחה, בעוד על התובע מזונות לשאת בנטל השכנוע והראיה לצרכים העולים על ההכרחיים. ככל שהדרישה אינה מבוססת בראיות ולא ניתן לקבוע ממצא בהקשר זה, בית המשפט יאמוד את הצרכים לפי ניסיון החיים של היושב בדין (ר' תלה"מ (חי') 1603-11-18 **מ.ל נ' ב.ר** , מיום 28.8.20).

117. סבורני שעל רקע אורח החיים שניהלה המשפחה עובר לפרוץ המשבר, הגם שלא היה הולם את הכנסות הצדדים, יש להעמיד את צרכי הקטינים על הצד הגבוה, כ – <u>2,000 ₪ לכל ילד</u>.

<u>הכנסות הצדדים</u>

118. האישה טענה כזכור להכנסה כוללת בסך 6,000 ₪ נטו המורכבת מסך של 2,500 ₪ מעבודתה [...] באמצעות "עוסק פטור"; וסך של 3,000 ₪ מעבודתה כ[...]. בחקירתה הנגדית הודתה האישה כי שכרה כ[...] גבוה יותר, כ - 4,950 ₪ (ולא 3,000 ₪), בגין היקף משרה של כ- 70% (כ- 28 שעות בשבוע, עמ' 7 ש' 37-39). בכל הנוגע להכנסות מעסקה העצמאי העידה כי מדובר בטיפול בילדים, שאינו נמשך לטווח ארוך, ושאינו רציף על רקע

חופשות וחגים (עמ' 6, ש' 16-21). האישה לא צרפה לתצהירה דוחות כספיים מפורטים, אלא "יתרת הכנסות מעוסק פטור", המלמדים על הכנסות בסכום הנטען על ידה. בנסיבות אלו, לרבות בשים לב לעובדה שהקטינים שוהים עם האישה במרבית השבוע, עניין המשליך על יכולתה לממש את פוטנציאל השתכרותה ולהגדיל את שעות עבודתה בתחום הטיפולי, מצאתי להעמיד את הכנסתה החודשית של האישה ע"ס של 8,500-9,000 ₪.

119. הצהרת האיש כי משתכר מעבודתו 7,500 ₪ בחודש מתיישבת עם תלושי השכר שצירף. עם זאת איני סבורה שסכום זה משקף את יכולת ההשתכרות של האיש, בשים לב לשיעור השכר הממוצע במשק (כ – 12,500 ₪, ראה באתר המל"ל,https://www.btl.gov.il/Mediniyut/GeneralData/). האיש בריא בגופו ונפשו ונדמה כי מגביל עצמו למשרה שאינה הולמת את יכולותיו, יכולות אותן הוכיח זה מכבר בהיותו בעל עסק נמרץ. גם לשיטתו אותה עת עבודתו בעסק הלמה שכר שלא פחת מ 10,000 ₪ בחודש. עמדה זו מתיישבת עם עוד עם פסק הדין שניתן ביום 23.7.25 בתיק החדל"פ, שם נקבע כי יש להעמיד את יכולת ההשתכרות של האיש על שיעור "**שלא יפחת מ – 11,000 ₪**". האמור לעיל מתחדד בשים לב לזמני השהות המצומצמים באופן יחסי בהם שוהים הקטינים עם האיש, מה שמאפשר לו להגדיל את שעות העבודה. בענייננו איני מוצאת קושי לקבוע כי שיעור השתכרות זה הולם אף את נסיבות העניין בהליך זה. לפיכך אעמיד את יכולת ההשתכרות של האיש על סך של כ- 11,000 ₪ בחודש.

120. יצוין עוד כי ביחס להוצאות הצדדים, שוכנעתי מטענות שני הצדדים ומן הסימוכין שהציגו, כי שניהם נסמכים בשלב זה על אחיהם לשם תשלום שכר דירה.

121. אמור מעתה, כי פער ההכנסות בין הצדדים, מעמיד את פער ההכנסות לטובת האיש ביחס של כ-
44% (אישה)/56% (איש).

חלוקת זמני השהות

122. זמני השהות שנהגו ערב ההחלטה למזונות זמניים אינם מתקיימים יותר, והינם מצומצמים יותר. האיש אישר בחקירתו כי הקטינים לנים בביתו אחת לשבוע בימי ג', ומידי סופ"ש לסירוגין. בנוסף נפגש עם הקטינים לשעתיים בימי ראשון ושני. אין חולק כי הבת א' ממעטת להגיע למפגשים אלה ולרוב אלה מתקיימים עם שני הבנים בלבד (ע' 95, ש' 24). ניתן להעמיד את יחס זמני השהות עם הקטינים על כ-
70% (אישה)/30% (איש).

123. בית המשפט יתן לזמני השהות בין הקטינים לבין האב משקל, כחלק מן הנסיבות הרלוונטיות לבחינת שיעור המזונות. עם זאת אפשר לקבוע כי עיקר הנטל לגידול הקטינים הטיפול בהם מונח על כתפי האישה. בהקשר זה יצוין כי אין לזלזל בחשיבותם של המפגשים הפרטניים בין האיש לבין הקטינים בימי חול, למשך שעתיים. אך במישור מזונות הקטינים אין לייחס למפגשים אלה נטילת חלק ממשי מצד האיש בעול גידול הילדים.

<u>קצבת הנכות המשולמת לקטין י'</u>

124. בהחלטתי מיום 1.10.23 (ה"**החלטה השנייה**" לעיל) הבאתי מתוך פסק הדין שניתן בעמ"ש 11101-12-17 **ב.נ' ב'** (מיום 20.11.18), ואשוב על הדברים לצורך הכרעתי (הדגשה אינה במקור):

"סבורני אם כן שאין לצאת מנקודת מוצא לפיה הקצבה מכסה גם את הצרכים הבסיסיים של הקטינים או כי היא נועדה לשמש כמעין פיצוי להורים שכושר השתכרותם נפגע כתוצאה מהעומס הטיפולי הכרוך בגידול בנם/בתם וכמעין "השלמת הכנסה". הנחת המוצא היחידה האפשרית תהא, <u>כי הקצבה נועדה לכסות את הוצאות הקטין בגין צרכים מיוחדים, וזוהי מטרתה העיקרית. רק אם יוכח כי לאחר תשלום כל הצרכים המיוחדים לשם כיסויים נועדה הגמלה, נותרה יתרה, כי אז יש מקום להתחשב בכך במסגרת פסיקת המזונות הבסיסיים בגין צרכים רגילים ודמי המדור.</u>

125. בהחלטה השנייה יישמתי עקרון זה על ענייננו, ותוך ביטול תשלום המזונות עבור י' קבעתי כדלקמן:

"באשר <u>לקצבת הנכות לה זכאי י'</u>, הרי שהיא נועדה לממן את הוצאותיו המיוחדות הנובעות מנכותו. עם זאת נראה כי אין מחלוקת בין הצדדים כי בין אם י' ישתתף בטיפול חד שבועי או דו שבועי, בהעדר הוצאות מיוחדות נוספות עליהם לא עמד מי מהצדדים בדיון, תיוותר יתרה חודשית בסכום שלא יפחת מ- 900 ₪. ברי כי לנתון זה משקל בכל הנוגע לחיוב במזונות".

"בנסיבות האמורות, לפיהן יש בקצבת הנכות כדי לכסות את כלל צרכי הקטין, השוטפים ואלו הנובעים מנכותו, הרי שברי כי אין עוד מקום להותיר את החיוב במזונות שנקבע עבור י' ואני מורה על ביטולו".

126. לעניינו, התחזקתי בדעתי כי אין לשנות מהחלטה זו. אנמק להלן.

127. כאמור לעיל, בתצהירו, האיש בדק ומצא על בסיס הקבלות שצרפה האישה, שהקטין י' השתתף בטיפול רגשי-התנהגותי (במכון "סי.בי.טי") ב – 18 מפגשים במשך תקופה בת 7 חודשים (נס' 13 לתצהיר האיש לתביעת המזונות). כלומר, כ – 2.5 מפגשים מידי חודש בעלות 340 ₪ לכל מפגש. העלות החודשית אפוא מסתכמת בסך של 852 ₪, מתוך קצבה בסך 3,500 ₪.

128. בדיון ההוכחות הציגה ב"כ האיש פירוט עבור תקופה בת 12 חודשים במהלכה התקיימו 33 פגישות טיפול והדרכת הורים. נתון זה מלמד על 2.75 טיפולים לחודש בעלות 935 ₪ בחודש. (עלות פגישה – 340 ₪). בשים לב לשיעור הקצבה, 3,500 ₪, יש לבחון האם שיעור הקצבה ממוצה במלואו לשם צרכיו המיוחדים של הקטין.

129. בתצהירה טענה האישה כי עלות הטיפולים המוקנים לקטין בגין מצבו היא 2,900 ₪ (ס' 19 לתצהיר המזונות). אני מוצאת כי טענה זו אינה מתיישבת עם הראיות שבפניי. למעט

הקבלות עבור מרכז סי.בי.טי, צרפה האישה קבלות לטיפול ברכיבה, מהן עולה כי הקטין זוכה לכאורה לטיפול שבועי בעלות 280 ₪ לפגישה, שהם 1,120 לחודש (ר' נס' ד' לתצהיר האישה במזונות).

130. לפי גרסת האישה בחקירתה הנגדית, הקטין זכה בעבר לשני סוגי טיפולים בשבוע, וכך אף כעת, טיפול רגשי לצד טיפול ברכיבה. האיש הכחיש טענה זו, והאישה אישרה שהקטין החל טיפול ברכיבה בחודש מאי 2024 – חודשים ספורים טרם דיון ההוכחות (ע' 8, ש' 36). בהעדר ראיות לדבר, לא שוכנעתי שהקטין זכה לשני טיפולים בשבוע בעת פרוץ הסכסוך או הגשת התביעות. אף לא נחה דעתי כי הטיפול באמצעות ספורט (רכיבה) מסווג בהכרח כדרוש למצבו המיוחד של הקטין, והאישה לא הציגה כל ראיה לכך. לא שוכנעתי עוד שהאיש נתן הסכמתו להוצאה זו, או כלל נשאל לעמדתו, ומצאתי את תשובותיה של האישה מתחמקות (ע' 8, ש' 27; ע' 9, ש' 3; ע' 9, ש' 27).

131. לשם הדיון אניח כי מידי שבוע הקטין זוכה לטיפול רגשי-התנהגותי (340 ₪ לפגישה) והן לטיפול ברכיבה (280 ₪ לפגישה), וכי העלות החודשית הכוללת בגין טיפולים אלה היא 2,480 ₪ בחודש. גם תחת הנחה זו, לכאורה קיים הפרש בסך כ – 1,020 ₪ בין עלות הטיפולים לבין גובה הקצבה, סכום שאינו מנוצל לצרכיו המיוחדים של הקטין.

132. חישוב זה אינו נקי מקשיים. הוא מתעלם מימי חגים, מועדים וחופשות, או ביטולים המתרחשים מטבע הדברים, ואינו מתבסס על נתוני טיפולים שנערכו בפועל. בעוד ניתן היה לבחון את עלות הטיפול הרגשי-התנהגותי על פני שנה ועל בסיס נתוני אמת, בחינה אותה ערך האיש, האישה לא ערכה חישוב דומה לגבי הטיפול ברכיבה.

133. בנסיבות אלה אני מוצאת חפיפה בין סכום המזונות הראוי לקטין לבין סכום הקצבה שאינו ממוצה, שהוא גבוה מ 1,020 ₪, ומצאתי לנכון שלא לשנות מהחלטתי השנייה **<u>ולקבוע כי האיש לא ישלם מזונות עבור הבן י', אשר צרכיו מכוסים על ידי קצבת הנכות כאמור.</u>**

134. לשם השלמת ההכרעה, לא נעלמה מעיני דרישת האיש להשבה של "חלקו" בקצבת הנכות המשולמת לקטין, בעקבות ההחלטה השנייה בה בוטלו מזונות הקטין. לשון אחר, האיש עומד על כך שביטול המזונות עבור הקטין י' יחול רטרואקטיבית, ממועד הקרע ועד מועד ההחלטה השניה. אני מוצאת כי דין דרישה זו להידחות. האיש לא העמיד טעמים לדרישה זו להחלה רטרואקטיבית של החלטה זמנית, שהיא חריגה במהותה. לא שוכנעתי עוד כי בנסיבות העניין האישה "התעשרה" מסכום המזונות הזמני ששולם עבור הקטין י' (800 ₪), או מהפער בין עלות הטיפולים לגובה הקצבה, ויש לראות בסכומים אלה "מזונות שנאכלו". בעניינו דרוש טעם של ממש על מנת להורות לאישה להוציא מכיסה ולהשיב לאיש סכומים שנפסקו לטובתה על פי דין ושולמו לה על פי דין. לא מצאתי טעם כאמור בטיעוני האיש.

135. יש לדחות את דרישת האיש מטעם נוסף, והוא שיעור המזונות הזמניים בהם נשא האיש עבור הקטין י' עד להחלטה השנייה. מדובר בסכום בסך 800 ₪ בלבד, הכולל את דמי המדור. התוצאה אליה הגעתי במסגרת פסק דיני דנן משקפת את המזונות הזמניים הצנועים בהם חויב האיש. למען הסר ספק, גם האישה אינה יכולה להישמע בטענה כי על הגדלת המזונות (כמפורט בהמשך וביחס לקטינות) בהתאם לפסק דיני לחול רטרואקטיבית. על זה אוסיף כי סכום המזונות הזמניים בכלל, ומזונות הקטין י' בפרט, אינם פרי של מרמה או הונאה מצד האישה, אלא של חשיפת כלל הנסיבות לעיני בית המשפט, טיפין טיפין לאורך ניהול ההליך. האיש אינו מצביע על הצדקה להטלת סנקציה על האישה בדמות השבת כספים לאיש. מטעמים אלה, אני דוחה את דרישת האיש.

<u>התוצאה</u>

136. בחינת זמני השהות על פני 14 ימים מלמד על יחס של כ- **70%/30%** לזכותה של האישה, הנושאת כאמור בעיקר עול גידול הילדים. יחס הכנסות הצדדים הוא כ- **56%/44%** ונמצא שצרכי הקטינים הם 2,000 ₪ לחודש, ללא הוצאות מדור ואחזקת מדור. מצאתי עוד שסכום המזונות הפסוק בהחלטה הראשונה והשנייה (800 ₪ לכל קטין) אינו הולם את הנסיבות הנוכחיות, את צמצום זמני השהות בין הקטינים לבין האיש, ואת רמת החיים בה הורגלו הילדים. בית המשפט אינו כפוף לנוסחה כזו או אחרת לשם קביעת שיעור המזונות,

ולפיכך אני קובעת כי מזונותיו של כל קטין, למעט י', יעמדו על סך 1,000 ₪ לכל קטין, ובנוסף 300 ₪ עבור דמי המדור ואחזקתו, **וסה"כ 1,300 ₪ לכל ילד**, וזאת החל ממועד מתן פסק הדין **דנן**.

137. **על בסיס הנקוב, נקבע כדלקמן:**

א. המשיב ישלם לאישה מזונות עבור א' ו – ל' בסך של **1,000 ₪ לכל אחד**, ובנוסף בדמי מדור בסך **300 ₪** לכל אחד משני הילדים, **וסה"כ 2,600 ₪ מידי חודש**. למען הספר ספק, מזונות הקטין י' מסופקים על ידי קצבת הנכות ואין חיוב נוסף על האיש בגין כך.

ב. תחילתו של החיוב **בחודש נובמבר 2025.**

ג. המזונות ישולמו מידי חודש ולא יאוחר מה – 10 לכל חודש ויהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. עדכון סכום המזונות יערך אחת לשלושה חודשים כאשר מדד הבסיס הוא המדד שנקבע בחודש 10/2025.

ד. בנוסף יישאו הצדדים בחלקים שווים בכל הוצאות החינוך, לרבות תשלומים לגן, צהרון/מעון (כולם בהתאם לתעריף ציבורי); תשלומים לבית הספר, תשלומי הורים, סל תרבות, ועד כיתה, ציוד, ספרים ותלבושת לבית הספר, אבחונים דידקטיים, שיעורים פרטיים ושיעורי הוראה מתקנת (שלושה שיעורים פרטיים בשבוע. התשלום יהיה חודשי, על בסיס אישור מהמורה הפרטי עבור השיעורים); חוגים (עד חוג אחד בעלות מתנ"ס, כולל הוצאות ביגוד, ציוד, תחרויות ואירועים במסגרת החוג. חיוב האב בהשתתפות עבור יותר מחוג אחד, כפופה להסכמתו מראש ובכתב להשתתפות הקטין באותו חוג); קייטנות (מחזור אחד בחופשת הקיץ בעלות מתנ"ס/עירונית); תנועות נוער (ההוצאה תכלול תשלום שנתי, ביגוד, מחנות, טיולים וכל אשר נדרש).

כל החלטה על הוצאה חינוכית מהותית תתקבל תוך שיתוף והיוועצות בין ההורים ובהסכמתם.

כל הוצאת חינוך חריגה אחרת שאינה נקובה לעיל, יישאו בה שני ההורים בחלקים שווים, ובלבד ששני ההורים הסכימו להוצאה זו בכתב ובאופן מתועד.

ה. בנוסף יישאו הצדדים בחלקים שווים בכל הוצאות הבריאות החריגות שאינן מכוסות על ידי סל הבריאות של הקטינים או ההורים, לרבות טיפולים רגשיים, טיפולים פסיכולוגיים, טיפולי שיניים ואורתודנטיה, משקפיים ועדשות, אבחונים נוירולוגיים, ורופאים מומחים. ככל שתהיה מחלוקת בין הצדדים על נחיצותו של טיפול, יפעלו הצדדים לפי המלצת הרופא המטפל או הרופא המומחה הרלוונטי. במחלוקת הנוגעת לנחיצות טיפול רגשי, יפעלו הצדדים לפי המלצת יועצ/ת בית הספר או הגן, או בהתאם להמלצת מומחה בתחום שמוסכם על הצדדים.

ו. בכל צורך רפואי על הצדדים לפנות לרפואה הציבורית בלבד, אלא אם קיימת מניעה לעשות כן, או שהגיעו להסכמה מתועדת בכתב על פנייה לרפואה פרטית. פנייה לרפואה פרטית מבלי שקיימת מניעה לקבלת הטיפול ברפואה הציבורית, וללא הסכמת ההורה השני, לא תחייב את הצד השני אלא עד לגובה העלות ברפואה הציבורית.

ז. הורה אשר יישא באחת ההוצאות המנויות לעיל במלואה, יקבל מהורה השני את חלקו תוך 10 ימים מיום שההורה המשלם שלח להורה האחר דרישה בצירוף אסמכתא על התשלום, ובתנאי שהדרישה תעלה לא יאוחר מ – 60 ימים לאחר ההוצאה.

ח. קצבת הילדים מהמל"ל וקצבת הנכות תשולמנה לידי האישה בנוסף לדמי המזונות.

ט. במידה ותזכה האישה למענק מן הביטוח הלאומי עבור שנת הלימודים, מחצית משווי המענק תקוזז מחלקו של המשיב בהוצאות החינוך החריגות, לאחר שישולם המענק בפועל.

י. למעט האמור בהחלטה זו, המשיב לא יקזז מן המזונות השוטפים או מחלקו בהוצאות החריגות כל סכום שהוא באופן חד צדדי .

יא. עד למתן החלטה אחרת, ישולמו המזונות עד הגיע כל קטין לגיל 18 או סיום לימודיו התיכוניים, לפי המאוחר. ממועד זה ובמשך תקופת השירות הסדיר או שירות לאומי, יעמוד שיעור המזונות על 1/3 משיעור המזונות ששולם עד אותה עת.

138. **<u>סיכום הסעדים בתביעות הרכוש:</u>**

א. האישה שותפה במחצית מחובותיו האישיים של האיש בסכום שנקבע בתיק החדל"פ, וחלקה בכספי תמורת מכר הדירה יוקנו לקופת הנשייה, למעט הסכומים הנקובים להלן <u>שיופחתו מתוך חלקה בחובות</u> <u>(ולא מתוך חלקה בתמורה) ויושבו לאישה</u>:

ב. סך של **<u>49,933 ₪</u>** בערכו ממועד חוות הדעת ועד למועד פסק הדין, עבור איזון המשאבים.

ג. סך שלא יפחת מ-**<u>46,352 ₪</u>**, בערכם ממועד הגשת התביעה ועד למועד פסק הדין עבור חלקה בקה"ש.

ד. סך של **<u>44,000 ₪</u>** נכון לערכו ממועד הגשת התביעה ועד מועד פסק הדין, בגין ההלוואה המשותפת שניטלה מחשבונה לצורך שיפוצים וככל וזו לא נלקחה בחשבון בחוו"ד האקטואר.

ה. סך של **16,588 ₪** בערכו ממועד הגשת התביעה ועד למועד פסק הדין, עבור הוצאות האישה הקשורות למשכנתא.

ו. סך של **4,755 ₪,** בערכו ממועד הגשת התביעה ועד למועד פסק הדין, עבור הוצאות אחזקת הדירה.

ז. סך של **25,000 ₪** כערכו ממועד הגשת התביעה ועד מועד פסק הדין, עבור חלקה בתמורת מכירת העסק.

ח. ההפרש בין שיעור חלקה של האישה בתמורת הדירה המוחזקת בנאמנות, לבין הסכום בו תישא בפועל לשם השבת החובות לאחר ובעקבות הפחתת הסכומים הנקובים לעיל מחלקה בחובות, יושב לאישה.

ט. סכום בסך 30,000 ₪ ששולם זה מכבר לאישה מתוך התמורה יישאר בידה ולא יקוזז מיתרת כספי התמורה שיושבו לתובעת.

י. תביעת האיש לתשלום דמי שימוש – נדחית.

יא. האישה זכאית להירשם כבעלת מחצית הזכויות ברכב. כל הוצאה הקשורה ברכב, קנס, אגרה וכיו"ב, ישולמו על ידי האישה. לתובעת נתון שיקול הדעת האם, מתי ובאיזה מחיר למכור את הרכב והאיש מחויב לחתום על כל מסמך ולהתייצב בכל מקום שהתייצבותו דרושה לשם מכירת הרכב. האיש יהיה זכאי למחצית התמורה שתתקבל ממכירת הרכב לצד ג'. במידה והאישה תמכור את הרכב באמצעות "טרייד אין", האיש לא יהיה זכאי לתמורה כלשהי או לחלק ממנה.

פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזהים ותיקוני הגהה.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיקים.

תלה"מ 57564-01-23 פלונית נ' פלוני - מזונות קטינים
תלה"מ 66685-01-23 פלוני נ' פלונית - רכושית
תלה"מ 58949-01-23 פלונית נ' פלוני - רכושית

ניתן היום, כ' תשרי תשפ"ו, 12 אוקטובר 2025, בהעדר הצדדים.

לירון זרבל- קדשאי, שופטת

העתק הלכה